

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA FILOZOFICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2021

Tereza Lejsalová

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Projekt Ježíškova vnoučata a jeho ovlivňování života seniorů v domovech pro seniory

Bakalářská práce

2021

Tereza Lejsalová

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Tereza Lejsalová**
Osobní číslo: **H18152**
Studijní program: **B6107 Humanitní studia**
Studijní obor: **Humanitní studia**
Téma práce: **Projekt Ježíškova vnoučata a jeho ovlivňování života seniorů v domovech pro seniory**
Zadávající katedra: **Katedra věd o výchově**

Zásady pro vypracování

Ve své práci se budu zabývat projektem 'Ježíškova vnoučata', který pomáhá seniorům plnit jejich Vánoční přání již od roku 2016. Budu zkoumat, zda lidé od té doby projekt znají, zda se ho v minulosti už účastnili, nebo jestli o něm slyší naopak poprvé. Vytvořím dotazník, jehož cílovou skupinou budou jak ti, kteří seniory již obdarovali a kteří se tak stali Ježíškovými vnoučaty, tak ti, kteří s projektem dosud nebyli seznámeni. Cílem je prozkoumat a popsat jejich pohled na věc, zjistit jejich zkušenosti a popřípadě je seznámit s tímto krásným projektem a získat tím další Ježíškovo vnouče.

Rozsah pracovní zprávy:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

ŠTŘEJBAROVÁ, Olga a Martin ONDRÁČEK. *Příběhy Ježíškových onoučat*. V Praze: Radioservis, 2019. ISBN 978-80-88286-05-9.
HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0982-9.
SAK, Petr a Karolína KOLESÁROVÁ. *Sociologie stáří a seniorů*. Praha: Grada, 2012. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3850-5.
PŘIBYL, Hušo. *Lidské potřeby ve stáří*. Praha: Maxdorf, [2015]. Jessenius. ISBN 978-80-7345-437-1.
<https://jeziskovavnoucata.rozhlas.cz/>

Vedoucí bakalářské práce: **prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.**
Katedra věd o výchově

Datum zadání bakalářské práce: **31. března 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2021**

---

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.
děkan

Ing. Jaroslav Myslivec, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2019

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím

Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne .....

Tereza Lejsalová

Poděkování

Mé poděkování patří panu prof. PhDr. Karlu Rýdlovi, CSc., který mi byl po celou dobu velkou podporou, přestože veškeré konzultace byly zkomplikované nynější situací. Děkuji za cenné rady a připomínky, za téměř veškeré mé otázky zodpovězené obratem po mailu, za čas strávený nad mou prací a za milá slova, která mě vždy dokázala hnát kupředu.

NÁZEV BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Projekt Ježíškova vnoučata a jeho ovlivňování života seniorů v domovech pro seniory

ANOTACE

Ve své práci se budu zabývat projektem „Ježíškova vnoučata“, který pomáhá seniorům plnit jejich Vánoční přání již od roku 2016. Budu zkoumat, zda lidé od té doby projekt znají, zda se ho v minulosti už účastnili, nebo jestli o něm slyší naopak poprvé. Vytvořím dotazník, jehož cílovou skupinou budou jak ti, kteří seniory již obdarovali a kteří se tak stali Ježíškovými vnoučaty, tak ti, kteří s projektem nebyli dosud seznámeni. Cílem je prozkoumat a popsat jejich pohled na věc, zjistit jejich zkušenost a popřípadě je seznámit s tímto krásným projektem a získat tím další Ježíškovo vnouče.

KLÍČOVÁ SLOVA

ježíškova vnoučata, projekt, pomoc, senioři, ovlivnění, radost, dobrý skutek

TITTLE

Project ‚Ježíškova vnoučata‘ and his influencing of seniors living in retirement home

ANNOTATION

In my bachelor thesis I will examine project ‚Jesuis grandchilds‘. This project helps to seniors their christmas wishes since 2016. I will examine if people around me knows this project, if they were activ in past, or if they hears about it as first time. I will make a questionnaire about and my target group will be the people, they helped in project in past and they are then Jesuis grandchilds now, so them, who had never heard about this project before. My goal is make a research about and describe their experience in this project. But my main goal is meet them with this beautiful project and get next Jesuis grandchild.

KEYWORDS

Jesuis grandchilds, project, help, seniors, influencing, happy, good act

Úvod

Úvod	11
I. Teoretická část.....	13
1 Charakteristika období stáří.....	13
1.1 Definice stáří.....	13
1.2 Změny člověka ve stáří.....	14
1.2.1 Kognitivní změny.....	14
1.2.2 Emoční změny.....	15
1.2.3 Citové vztahy ve stáří	15
1.3 Vliv projektu na seniory (a darující)	16
2 Projekt Ježíškova vnoučata.....	17
2.1 Historie projektu.....	17
2.2 Mediální zájem.....	18
2.3 Jak se stát Ježíškovým vnoučetem?.....	18
2.3.1 Zaregistrování přání.....	19
2.3.2 Komunikace s domovem... ..	19
2.4 Způsoby splnění přání.....	20
2.4.1 Osobní předání.....	20
2.4.2 Odeslání dárku poštou.....	20
2.4.2.1 Ztracený balík – příběh se šťastným koncem.....	21
2.4.3 Zázitek.....	22
2.5 Nejčastější přání seniorů.....	23
2.6 Když se přání nepodaří vyplnit.....	25
2.7 Pozitivní reakce seniora není vždy samozřejmostí.....	26
2.8 IV. Ročník v době pandemie COVID-19.....	26
3 Praxe a vlastní zkušenosti z domova seniorů v Lysé nad Labem.....	26
II. Praktická část	28

4	Hypotézy.....	28
	4.1 Interpretace výsledků hypotéz.....	29
5	Výzkumný projekt.....	30
	5.1 Cíle práce.....	30
	5.2 Metodika výzkumu.....	31
	5.3 Charakteristiky výzkumného souboru.....	32
	5.4 Výsledky dotazníku z roku 2021 a srovnání s rokem 2019.....	33
	5.5 Rozhovory se seniory.....	47
	5.5.1 Otázky v rozhovoru.....	47
	5.5.2 Charakteristika respondentů.....	48
	5.5.3 Sběr dat.....	48
	5.5.4 Respondenti.....	49
	5.5.5 Překážky při rozhovoru.....	49
	5.5.6 Rozhovory se seniory.....	50
	5.5.7 Rozhovor se zaměstnankyní domova.....	53
6	Závěr.....	57
7	Zdroje.....	59

Úvod

Projekt ‚Ježíškova vnučata‘, který dělá podzim života mnoha seniorům krásnějším a jeho hlavní slogan ‚*Má to smysl*‘ ukrývá mnohem víc, než si myslíme. Projekt, který je mi velmi blízký svou tematikou a který každoročně ovlivňuje mnoho životů. Jedná se o projekt Ježíškova vnučata, který se primárně ve vánočním období zaměřuje na to, aby seniorům v domovech důchodců po celé České republice, zpříjemnil tento čas. Projekt funguje od roku 2016 a za tu dobu se stihl rozrůst do mezinárodních rozměrů.

A čím je projekt tak výjimečný? Shromáždí přání seniorů, která se každý rok v listopadu zveřejní na internet a lidé si tímto dnem mohou začít vybírat z tisíců přání, která během následujících dní splní. Lidé si vyberou hmotný dárek nebo zážitek, který je osloví a zaregistrují si jej. Následně se s nimi spojí domov pro seniory, resp. paní pečovatelky, které se tímto zabývají výhradně ve svém volném čase a věnují tak tomu síly nad rámec své pracovní doby. Tento projekt je známý hlavně prostřednictvím médií, a to ať už se jedná o TV, rádio, sociální síť, nebo noviny. Díky tak rozsáhlé medializaci se dostane ke všem věkovým kategoriím.

Téměř všichni tak mají možnost nějakým způsobem ‚přiložit ruku k dílu‘. Děti ve školkách tvoří vánoční přáníčka pro babičky a dědečky, školáci mohou strávit odpoledne s nějakým seniorem, kterého jeho vlastní vnučata nenavštěvují. Dárek nemusí být nutně hmotný. Může to být i náš vlastní čas, který kolikrát bývá ten nejpotřebnější a nejcennější a lidé z takového jednoho dne žijí mnohdy ještě několik dalších dní, jak uvedli v jednom příspěvku sami organizátoři. Projekt je tak hodnotným převážně proto, protože otevírá lidská srdce a často vyplní pocit prázdnoty a samoty lidem v domovech.

V teoretické části práce se budu nejprve blíže zabývat charakteristikou období stáří, rozeberu stáří podrobněji z pohledu vývojové psychologie, kde budu informace čerpat z literárních zdrojů. Následně se budu zabývat samotným projektem Ježíškova vnučata. Popíšu, jak celý projekt vznikl, kdo byl jeho zakladatelem a jak začal být atraktivním pro společnost. Další části práce patří podrobnějším informacím o dárcovství spojeným s projektem, o příbězích a zkušenostech. O zkušenostech mých, s projektem spojenými.

V praktické části budu detailně rozebírat dotazník z letošního roku, tedy roku 2021, a některé jeho části budu porovnávat s dotazníkem stejného tématu, z roku 2019, který jsem využila k jiné školní práci. V rozbořech sleduji vývoj odpovědí v čase a postoj respondentů na projekt samotný. Dotazník obsahoval uzavřené, polouzavřené a otevřené otázky, proto u polouzavřených a otevřených rozebírám pouze část vybraných otázek. Do praktické části mé

práce patří také čtyři krátké rozhovory s klienty domova seniorů v Lysé nad Labem, kteří mi odpovídali na otázky ohledně projektu a toho, jak je projekt ovlivnil a co jim přinesl. Na konec jsem ještě uskutečnila rozhovor se zaměstnankyní domova, která má projekt na starost. Zodpověděla mi veškeré mé otázky a v dokončení práce a doplnění detailů z druhé strany projektu, které jsem doposud nepoznala, mi velmi pomohla.

I. Teoretická část

1 Charakteristika období stáří

1.1. Definice stáří

Kdybych měla svými slovy shrnout, co to stárnutí je, řekla bych, že se jedná o období pozdního věku člověka, ale i všech ostatních živých tvorů na světě. Podle knihy *„Lidské potřeby ve stáří“*¹, *„existuje okolo tří set definic stáří, žádná z nich však není absolutně platná a definitivní. Stárnutí je komplexní, nezvratný, dynamický proces, který postihuje involučními změnami veškeré živé organismy kontinuálně již od jejich početí.“*²

*„Stářím je označována poslední vývojová etapa lidského života, která končí smrtí. Jedná se o důsledek a projev involučních změn (funkčních i morfologických), které jsou determinovány geneticky, ale i dalšími faktory, např. nemocemi, způsobem života, životními podmínkami.“*³

Občas nad stárnutím přemýšlím. Jaké to jednou bude, až budu ve věku mých babiček, zda budu stejně čiperná, jako ony, přestože je od sebe dělí 10 let. Obě pracují na zahrádce, plejí záhonky, užívají si teplé letní dny a starají se o svou zeleninu. Ani jedna na to není sama, přesto jim to stále dělá radost a mají na to sílu. Jedna z nich si občas posteskuje, že po úrazu, který utrpěla před rokem, není v takové kondici, jako bývávala a je z toho trochu smutná. V mých očích je to ale úplně jinak. Z vlastních zkušeností, kdy jsem viděla v domově pro seniory lidi ležící, nemohoucí, nekomunikující a hlavně mladší, než je moje babička, se jí snažím vždy uchlácholit těmito slovy, že může chodit, je soběstačná. Že může vše, jen se už pomaleji zvedne z křesla nebo ze země, když si rovná bolavá záda. Mnoho lidí si ve stáří možná nechce připustit, že tělo nefunguje, jako za mlada. Já jsem však ráda, že babička na svůj věk zvládne téměř to samé, co před čtyřiceti lety. Ne každý to štěstí má.

---

¹ PŘIBYL, Hugo. *Lidské potřeby ve stáří*. Praha 4: Maxdorf, 2015. ISBN 978-80-7345-437-1.

² PŘIBYL, Hugo. *Lidské potřeby ve stáří*. Praha 4: Maxdorf, 2015. str. 9, ISBN 978-80-7345-437-1.

³ PŘIBYL, Hugo. *Lidské potřeby ve stáří*. Praha 4: Maxdorf, 2015. str. 10, ISBN 978-80-7345-437-1.

1.2. Změny člověka ve stáří

1.2.1. Kognitivní změny

Se stářím přicházejí stejně tak, jako s každým jiným obdobím, určité změny. Jak psychické, tak fyzické a na pohled viditelné. Celkově se zhoršují kognitivní funkce, což jsou funkce, které nám pomáhají plně vnímat okolí. Jsou to určité procesy, které nám pomáhají rozpoznávat, pamatovat si, učit se novým věcem, nebo také přizpůsobovat se novým a měnícím se podmínkám v životě.

Do kognitivních funkcí se řadí např. smyslové vnímání. Přibližně u 90 % osob starších 60 let, se jejich zrakové vnímání zhoršuje a u 30 % se výrazně zhoršuje také sluch. V běžných pracovních činnostech to pak může znamenat to, že osoba má zhoršenou celkovou výkonnost a své fungování v běžných věcech. Zlepšení těchto funkcí se řeší pomocí brýlí, naslouchátek, v případě omezení pohybu také hole, chodítka, nebo kolečková křesla. Tyto prostředky pomáhají člověku držet krok s ostatními a díky nim také lépe drží krok s ostatními lidmi ve společnosti.

Spolu s klesající inteligencí se stárnutí také vyznačuje zhoršenou pamětí. Lidé si často nemohou vzpomenout na věci, které se staly v blízké minulosti a celkově na nové události. Momenty z dětství mají přitom často v paměti dobře uchovány. Lidé v pozdním věku si mnohdy nechtějí zvykat na věci nové. Ne vždy s nadšením přijímají nové zvyklosti, majetek, nebo způsoby chování nové generace. Většina starších lidí považuje dřívější, „svoji“ dobu za lepší a neradi přijímají nové a moderní vymoženosti. Na druhou stranu, kdybych tuto skutečnost měla vztáhnout na projekt Ježíškova vnoučata, lidé si často přejí všemožnou elektroniku. Ta jim pomáhá překonat dlouhé chvíle ať už doma, nebo v domovech důchodců, nebo naplňuje jejich vášně v podobě zajímavých pořadů v TV, poslouchání hudby, rádia atd.⁴

---

⁴ LANGMEIER, J. a KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. Grada, 2006. str. 204, ISBN 978-80-247-1284-0.

1.2.2. Emoční změny

Ve stáří se citové prožívání stává ustáleným a člověk už většinou nezažívá takové výkyvy emocí, jako např. v adolescentním věku. Lidé bývají klidní, vyrovnaní a emočně stabilní. Ve stáří také mohou nastat pocity osamělosti. Nejčastěji se tak pochopitelně cítí lidé, kteří jsou sami, nemají rodinu, nebo je jejich rodina zřídka nebo vůbec nenavštěvuje. V domovech pro seniory bývá samota velice často pociťována. Také proti tomu se snaží projekt Ježíškova vnoučata částečně bojovat. Chce lidem znovu dopřát pocit, že na ně ještě stále někdo myslí a že na světě ještě může být důvod k radosti.

Život v domovech seniorů ukazuje rozdíl mezi reálnou izolací a psychologickou dezolací. Izolace je dána nedostatkem sociálních kontaktů, ale dezolace představuje subjektivní pocit opuštěnosti a osamocení, ztráty významných citových vztahů, tzn. citové strádání ve stáří. Oba tyto stavy závisí také na celkovém rozpoložení a nátuře člověka. Mnozí staří lidé jsou indisponováni různými nemocemi, jsou odříznutí od známých např. změnou bydliště nebo přechodem právě do domova důchodců, ale to ještě nemusí nutně znamenat, že se trápí a že pociťují samotu. Některým lidem tento způsob života vyhovuje a nepotřebují okolo sebe mnoho lidí. Na druhou stranu jsou lidé, kteří okolo sebe mají ostatních lidí dostatek, s nimiž přicházejí do styku, mohou i přesto strádat a cítit se sami. Obzvlášť náročné jsou chvíle ovdovění, kdy pocity člověka bývají velmi intenzivní a v tomto momentě je nesmírně důležitá podpora okolí.⁵

1.2.3. Citové vztahy ve stáří

Se stářím se většinou citová intenzita nemění, pouze prohlubuje, a to hlavně v rodinných vztazích. Např. z pohledu dítěte je role prarodiče v rodině velmi důležitá. Prarodič svou roli většinou velmi pozitivně a silně prožívá, a to má na dítě pozitivní vliv. S dětmi mohou společně hovořit o dětství jejich rodičů. Tyto informace pak mohou dítě s rodičem ještě víc spojit dohromady a mohou dojít k ještě lepšímu vzájemnému porozumění. Senioři v roli prarodiče v dětech také prohlubují poznání o tom, jaké je stáří a co děti v budoucnu také jednou čeká. Na druhou stranu děti do života seniorů vnášejí novou a živější energii, jsou schopné jim vrátit úsměv,

---

⁵ LANGMEIER, J. a KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. Grada, 2006. str. 207-208. ISBN 978-80-247-1284-0.

pro který třeba nebyl dlouho žádný důvod. Právě i v tomto ohledu se mi líbí projekt, který spojuje lidi dohromady. Pokud si lidé, kteří obdarovávají vyberou formu osobního předání dárku, často s sebou berou také své děti. Na seniorech je vidět, že energii z mladých lidí čerpají a obzvlášť tu dětskou, která jim v domovech často velmi chybí.⁶

1.3. Vliv projektu na seniory (a darující)

Nad touto otázkou nemusím dlouho přemýšlet. Jednoznačně si myslím, že pozitivní. Tento názor mi potvrdila i zaměstnankyně Domova Na Zámku, se kterou jsem dělala na téma Ježíškových vnoučat rozhovor (str. 45-48), jelikož má na starost celou administrativu projektu. I její slova byla pozitivní, stejně tak, jako názor na celý projekt.

Až do dne, kdy jsem zrealizovala rozhovor, mě nenapadlo se více zamyslet nad tím, že projekt nemá takový pozitivní vliv jen na seniory, ale také na celou naši společnost. Když si představím projekt, hned se mi vybaví šťastní senioři, kteří dostali mnohdy i po letech dárek a mají šťastnější Vánoce. Projekt ale nemusí ovlivňovat pouze lidi v domovech a ty obdarováváné, ale také ty, co darují. Nikdy mě nenapadlo zamyslet se opačným směrem. Projekt otevírá lidská srdce a už jen tím, že někdo otevře webovou stránku⁷ dává najevo, že by se rád Ježíškovým vnoučetem stal, nebo že ho projekt minimálně zaujal. Lidé se učí nezapomínat solidaritu a dělat radost potřebným. Myslet na druhé a nebrat všechno v životě jako samozřejmost. Sama vnímám, že projekt má i na mě velký vliv. Jsem jen jedna z mnoha, ale věřím, že projekt dělá naši společnost o něco lepší.

2 Projekt Ježíškova vnoučata

---

⁶ LANGMEIER, J. a KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. Grada, 2006. str. 209-210. ISBN 978-80-247-1284-0.

⁷ [online]. [cit. 2021-4-26]. Dostupné z: <https://jeziskovavnoucata.rozhlas.cz/>

2.1. Historie projektu

„Ježíškova vnučata samotná vznikla tak trochu jako v naivním americkém filmu – v roce 2016 na dvorku jihlavského Českého rozhlasu, kde se tamní redaktorka Olga Štrejbarová, po návratu z natáčení v domově důchodců, rozhodla přinést do těchto zařízení více radosti a života.

Doslova na kolena se pustila chvíli před Vánoci do práce a během prvního ročníku se za pomoci kamarádů, dobrovolníků a dárců podařilo splnit skrze facebookovou skupinu Ježíškova vnučata zhruba šest stovek přání babiček a dědečků v domovech na Vysočině, Brně nebo Lysé nad Labem.⁸

„Aktivity si všiml Český rozhlas, který hledal alternativu za dosavadní podobný projekt pořádaný pro dětské domovy ‚Daruj hračku‘. Právě proto, že senioři byli do té doby opomíjenou skupinou a lidé evidentně měli zájem je o Vánocích potěšit, pustili se společně do spolupráce a vznikl celonárodní projekt, který hned ve svém druhém ročníku (2017) dokázal potěšit téměř dvacet tisíc seniorů.⁹

Tato slova uvádí na oficiální stránce projektu příběh o tom, jak celý vznikl.

V roce 2016 byl prvním domovem, který se začal aktivně účastnit projektu, domov v Třebíči.¹⁰ Jako první odpověděl na email Olgy Štrejbarové a jako první na Facebooku nabídnul veřejnosti 20 přání, které vše odstartovaly. Po rozebrání všech 20 ti přání se ale lidé dožadovali dalších, které mohou splnit. Přání se tak začala postupně přidávat, přidávaly se také oslovené

---

⁸ O nás. *Ježíškova vnučata* [online]. [cit. 2021-4-20]. Dostupné z: <https://jeziskovavnuocata.rozhlas.cz/p/oprojektu>

⁹ O nás. *Ježíškova vnučata* [online]. [cit. 2021-4-20]. Dostupné z: <https://jeziskovavnuocata.rozhlas.cz/p/oprojektu>

¹⁰ O nás. *Ježíškova vnučata* [online]. [cit. 2021-4-20]. Dostupné z: <https://jeziskovavnuocata.rozhlas.cz/p/oprojektu>

domovy, a tak v roce 2016 vznikl první ročník projektu ‚Ježíškova vnoučata‘. V tomto roce projekt fungoval, podle slov autorky ‚*prvně v komentářích, pak přes tabulku ve wordu, která ovšem skvěle posloužila*‘¹¹

Rok na to začala Olga Štrejbarová spolupracovat s Českým rozhlasem, který dal celému projektu zcela jiný rozměr.

2.2. Mediální zájem

‚*Můj milý kamarád Jirka Rokoský mě totiž nominoval na cenu Laskavec a vyvěsil to do facebookové skupiny Ježíškových vnoučat. To jemu jsem v podstatě vděčná za všechn ten zájem, který média vnoučatům věnovala. A vždycky budu. Medailonek natočený se štábem nadace zaujal redaktora časopisu Forbes Vaška Kafku a můj obličej se dostal mezi 17 výjimečných roku 2017. A pak už to jelo šmahem. Novinky, časopisy i televize začaly mít o Ježíškova vnoučata zájem.*‘¹²

Slova zakladatelky projektu, paní Olgy Štrejbarové v knize ‚*Příběhy Ježíškových vnoučat*‘ popisují, jak se celý projekt dostal do médií. Díky přátelům, které z mediálního světa má, se projekt dostal na oči i jiným způsobem než pouze přes obrazovky. Sama jsem totiž první zmínku zahlédla jednoznačně na internetu. Jen je to už dlouho a detaily si nepamatuji. Věřím ale, že mnoho lidí přesně takové články zaujaly a je skvělé, že se povedlo využít i další platformy, než jen internetový svět.

---

¹¹ Informace. *Ježíškova vnoučata* [online]. Olga Štrejbarová, 2016 [cit. 2021-4-20]. Dostupné z: ¹² ONDRÁČEK, Martin a Olga ŠTREJBAROVÁ. *Příběhy Ježíškových vnoučat*. Praha: Radioservis, 2019. ISBN 9788088286-05-9.

2.3. Jak se stát Ježíškovým vnoučetem?

Samotný výběr přání je jednoduchý. Na webových stránce projektu se na hlavní stránce objeví dvě možnosti, mezi kterými si můžeme zvolit. Můžeme si zde vybrat, zda chceme přispět penězi, nebo splnit přání. Pokud chceme přispět peněžním darem, vybereme tuto možnost a na další stránce si můžeme danou hodnotu přímo vybrat. Buď si vybereme již předvolenou hodnotu, kdy je možné darovat 100Kč, 300Kč, 500Kč, 1000Kč, nebo námi zvoleno vlastní hodnotu. Níže se na této stránce nachází také pár slov, která stojí za povšimnutí.

„Od 16. listopadu 2020 do 6. ledna 2021 jste poslali skoro čtyři miliony korun, za které jsme nakoupili dražší dárky ze seznamu šestnácti tisíc přání. Ta, na která jednotlivci nestačí. Ať už mluvíme o invalidních vozících, polohovacích postelích, televizorech nebo třeba akváriu, šlapadlu či vánočním osvětlení celého domova pro seniory.“¹²

2.3.1. Zaregistrování přání

Pokud jdeme na stránku Ježíškových vnoučat s tím, že se vnoučetem chceme stát, nezáleží na tom, zda si vybereme peněžní pomoc, zážitek, nebo hmotný dárek. Každá pomoc se počítá. Pokud se však rozhodneme splnit přání, obnáší to trochu více než posláni peněz. Na seznam přání se dostaneme z hlavní webové stránky.¹³ Zde je možné filtrovat přání podle města, místa, hodnoty dárku, nebo podle konkrétního přání. Toto jsou skvělé funkce, které nám mohou usnadnit vyhledávání. Funkce generování přání podle města je užitečná hlavně v té chvíli, kdy se chystáme dárek předat osobně. Najdeme si tak město podle kraje, ve kterém se nachází, a podle toho se vygenerují přání.

---

¹² Ježíškova vnoučata. *Darujme.cz* [online]. Nadace VIA [cit. 2021-4-20]. Dostupné z: <https://www.darujme.cz/projekt/1203532#informace>

¹³ *Ježíškova vnoučata* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://jeziskovavnoucata.rozhlas.cz/>

Můžeme si tedy vyhledat seznam přání z našeho místa bydliště nebo kraje, pokud se chystáme přání předat osobně, nebo chceme podpořit seniory v blízkém domově. Při prohlížení přání se vždy dozvíme několik základních informací. Dozvíme se, kdo si dárek přeje, co si přeje, ve kterém městě nebo domově žije a v neposlední řadě také pár slov o tom, proč si to senior přeje. Občas jsou přiložena vlastní slova seniora, nebo je sepsán krátký odstavec některým z pracovníků domova.

2.3.2. Komunikace s domovem

Když najdeme přání, které chceme splnit, nezbyvá než si ho zamluvit. Zamluvení je jednoduché a funguje prakticky stejně, jako když si objednáváme balíček přes e-shop. Je potřeba zadat osobní údaje a pak už jen čekáme na email od domova, ze kterého jsme si přání vybrali. Zde je důležité opravdu vyčkat, jelikož pracovníci domovů mají hodně své vlastní práce a toto je práce, dá se říct, že navíc, kterou však věřím, že dělají rádi. Následuje domluva se

sociálním pracovníkem domova, zda dárek předáme osobně nebo pošleme poštou a na případných dalších detailech. No a hlavní část celého procesu je vybrat vhodný dárek, zabalit, je možné přidat ještě nějakou drobnost nebo vlastnoručně psaný dopis s pár slovy, který každého osamělého seniora jistojistě potěší, a balík předem domluvenou formou doručit. V prvních dnech po spuštění projektu, což bývá většinou v polovině listopadu, přání poslední roky stále rychleji mizí. Lidé už projekt začínají brát jako každoroční tradici, a proto mnoho z nich na spuštění čeká. Třeba jako já.

2.4. Způsoby splnění přání

Poté, co proběhne rezervace přání, přichází čas na domluvení způsobu splnění přání. Tato komunikace probíhá nejčastěji přes email přímo se sociálními pracovníky domova, ze kterého si přání zarezervujeme. Existuje několik způsobů, jak přání splnit.

2.4.1. Osobní setkání

Vždy existuje možnost, pokud se jedná o hmotný dárek, ho doručit osobně do domova, kde se setká člověk, který obdarovává, s klientem domova, který si dárek přál. Osobní předání má zcela jistě své kouzlo. Senior se může těšit na návštěvu, která mu jde zpříjemnit dlouhé dny a především, mu jde udělat radost.

Další možností je zaslat dárek poštou. Balík se zabalí klasickou formou, kdy nám je emailem doručena adresa domova. Velkou výhodou pro některé může být, že společnost DHL umožňuje doručit balíky zcela zdarma, bez placení poštovného. Zaslání poštou má určitě své výhody, i nevýhody. Je o mnoho rychlejší než osobní předávání. Pokud si vybereme domov důchodců z daleka, je nejlepší variantou právě doručit balík poštou. Nevýhoda může být v tom, že tento způsob není tak osobní, jako setkání v domově. Osobní setkání ale nemusí být pro každého, proto se do balíku dá snadno vložit dopis, který udělá každý dárek ještě milejším.

2.4.2. Odeslání dárku poštou

Nejjednodušší formou, jak přání splnit, je poslat dárek poštou. Je to cesta, kterou jsem vždy šla já a která má dle mého mnoho výhod. Můžeme si vybrat seniora z každého koutu České republiky a nemusíme se zaobírat tím, jak balík doručíme. Pošta se o to postará za nás. Jedná se určitě o nejpohodlnější a nejlevnější formu předání (pokud si nevybereme seniora z našeho města, což je také možné, pokud se domov projektu účastní).

Odeslání poštou má ale i svá negativa. Každý člověk je jiný a někdo preferuje formu osobního předání. Lidé chtějí vidět reakci seniora na živo a chtějí vidět, že dárek opravdu obdržel. Chtějí kromě hmotného dárku věnovat také svůj čas a se seniorem prohodit pár slov. Chtějí rozzářit jeho stereotypní den a poctit ho svou návštěvou. Občas se stane i to, že se senior se svými dárci sprátcí a dál ho navštěvují i mimo projekt, a nejen ve vánoční čas. Senior tak získá nejen dárek, který si přál, ale také nové přátele a ‚náhradní‘ rodinu.

2.4.2.1. Ztracený balík – příběh se šťastným koncem

Nepříjemnosti se bohužel dějí každý den, i o Vánocích. Stalo se tomu tak i dne 17.12.2020, týden před Vánoci, kdy jsem si všimla nového příspěvku na Facebooku projektu. Příběh, který v něm stál, byl opravdu výjimečný. Za ty roky, co cestu projektu sleduji a aktivně se o něj zajímám, jsem nic podobného nezaregistrovala.

Jak popisuje autor příspěvku, příběh ukazuje *„Na jedné straně neskutečné barbarství a na straně druhé příběh laskavosti a lidskosti, který je opravdu inspirativní.“*¹⁴

U příspěvku byly přiloženy fotografie. Na jedné z nich je screenshot ze zpráv od pana Lukáše Čady, který je klíčovou osobou v příběhu. Jeho slova popisují celou situaci:

*„Dobrý den, dnes jsem cestou z práce našel v příkopu roztrhaný balíček s nadpisem Ježíškova vnoučata. Neznám okolnosti, zda tento balíček někdo odcizil přepravci, nebo jak se zde balíček ocitl. Přišlo mi líto, aby se pánovi přání nevyplnilo.“*¹⁵

Zpráva dále pokračuje prosbou o adresu pána, kterému byl adresovaný, aby mu mohl nálezce alespoň něco zaslat.

K příspěvku je přiloženo několik fotografií, kde je vidět vybraný balík pohozený ve křoví. Vyfocen je i dopis, který byl k balíku přiložen. Dopis je psaný rukou malého dítěte a začíná slovy *„Ahoj dědo Pepíčku, jmenuji se Matěj a jsem tvoje Ježíškovo vnouče...“*.

Nenacházím slova pro to, kdo může vykrást balík pro seniora s takto srdečně napsaným dopisem. Příběh má však dobrého konce. Po tom, co pan Lukáš Čada našel u silnice pohozený balík pak podle jména vypátral na webových stránkách Ježíškových vnoučat adresáta. Bylo mu líto, že se své zásilky nedočkal, stejně jako odesílatele, jehož snaha byla marná. Proto se rozhodl stát náhradním Ježíškovým vnoučetem a přání pana Josefa splnit a doručit znovu. V balíku se měly nacházet digitální hodiny.

---

¹⁴ In: *Ježíškova vnoučata* [online]. 2020 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z:

¹⁵ In: *Ježíškova vnoučata* [online]. Screenshot zprávy, Lukáš Čada, 2020 [cit. 2021-03-10]. Dostupné z:

Celá situace se vyřešila tak, že pan Lukáš Čada zakoupil nové digitální hodiny, k balíku přiložil původní dopis a pár řádků navíc, aby popsal celou situaci, která se odehrála. Pán tak dostane hodiny a příběhem, a to doslova.¹⁶

Jedná se o další důkaz toho, že dobří lidé stále existují a že se na Vánoce dějí zázraky.

2.4.3. Zážitek

Existují ale přání, která se nedají poslat, ani předat. Jsou to přání taková, kde například figurují známé tváře, které znají senioři z televize nebo časopisů. Často si klienti domovů přejí setkání se známou osobností. Četla jsem krásný příběh o tom, který dokazuje, jaký smysl tento projekt má. *„Babička Marie si přála od Tomáše Kluse zazpívat písničku Marie. Tomáš přijel a Marii ‚Marii‘ zazpíval. Sám od sebe. Když slyšel na ‚FuckUp Nights Prague‘¹⁷ mé povídání o ‚Ježíškových vnoučatech, po skončení přišel a jen řekl: „chci být také platný“... Radost, která ovládla celý domov, je zřejmá. Stejně jako radost paní Marie, která jen pár dní poté zemřela. A to se nám stává, bohužel, poměrně často. Někdy z toho máme pocit, jako by si staroušci počkali na splnění svého snu a pak si řekli, že můžou v klidu odejít.“¹⁷*

Toto není jediný příběh, kdy se slavná osobnost rozhodla pomoci a udělat dny v domovech krásnějšími. Senioři se mohli setkat s osobnostmi, jako je např. Karel Gott, Jiřina Bohdalová, Eva Samková, Ewa Farna,¹⁸ a mnoho dalších. Přáním, které se často opakuje, jsou

---

¹⁶ Pravidelná setkání o neúspěších, *FuckUp Nights Prague* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.fuckupnights.cz/>

¹⁷ *Ježíškova vnoučata, příspěvek ze dne 8.10.2019*, [online]. Olga Štrejbarová, 2019 [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/1044208745700584/permalink/2404416879679757>

¹⁸ *Ježíškova vnoučata aneb splněná vánoční přání seniorů* [online]. Veronika Moreira Tůmová, 2018 [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://dusevni-zdravi-a-psychologie.zdrave.cz/jeziskova-vnoucata/>

také různá vystoupení hudebních skupin, kdy se jedná především o dechové nástroje a skupiny, které jsou blízké starším generacím.

Zážitkové dárky jsou velmi oblíbenou formou přání. Zažije novou vlnu emocí, něco neznámého, rozzáří obdarovanému den, stejně tak, jako hmotná věc, ale zůstanou mu na ni vzpomínky, které jsou jen jeho. Zde se meze nekladou a Ježíškova vnoučata jsou schopna zařídit, troufla bych si říct, cokoliv. Od procházky, po návštěvu prezidenta či papeže ve Vatikánu. Cesta za papežem je dalším z mých oblíbených příběhů, kdy věřím, že se meze nekladou a nemožné se stává skutečným.

2.5. Nejčastější přání seniorů

Pokud bych se měla řídit tím, že mí prarodiče většinou nic hmotného nechtějí a jediné, co by je potěšilo, je zdraví jejich vlastní a jejich rodiny, napsala bych, že senioři v domovech mají také tak skromná přání. Jelikož si ale projekt meze neklade, a proto je možné si přát takřka cokoliv, proč by svá vysněná přání senioři nemohli poslat do světa?

Když před Vánoci seznamy přání pročítám, občas se pozastavím nad tím, jak bujnou fantazii senioři mají a co jim kolikrát chybí. Mezi přáními se objevují často maličkosti, které jsou potřebné pro každodenní život a na které lidem staršího věku nezbyvají finance. Rozhodně se jedná o nejrůznější oblečení, od spodního prádla přes zimní bundy. Boty na zimu, letní pantofle nebo hezkou elegantní obuv. Častou kategorií je také kosmetika. Zde si senioři často přejí parfémů a podobné toaletní vody, aby se cítili dobře ať už pro svůj vlastní pocit, nebo ve společnosti jiných klientů. Nezbytnou součástí jsou také sprchové potřeby a celkově drogistické zboží.

Mezi přáními se také občas objeví proměna vizáže klientů, převážně klientek domovů. Chtějí znovu zažít pocit opečování, kdy si nechají udělat manikúru, nechají se ostříhat, nabarvit, a občas i nalíčit. Toto přání má dlouhodobějšího trvání a věřím, že radost z něj přetrvává ještě několik dalších týdnů, kdy si babičky v domovech proměny užívají a třeba jim i dodá nějaké to sebevědomí, které v pozdějším věku mohou pomalu ztrácet.

Další z kategorií jsou určité věci typu křížovky, knihy, drobná i větší elektronika, což jsou např. rádia, televize, tablety, notebooky nebo sluchátka, aby klienti mohli nerušeně sledovat své oblíbené seriály. Také si přejí společenské hry, aby mohli posilovat přátelské vztahy a trávit tak volný čas trénováním mysli.

Také si přejí ale praktické věci, jako jsou např. nástěnné hodiny, budíky, mezi ty dražší patří také polohovací křesla, invalidní vozičky a pomůcky při pohybu.

Velmi oblíbeným přáním je také typická zabijačka, která se konala v nedalekých Benátkách nad Jizerou. V prvním ročníku Ježíškových vnučat si klient Benáteckého domova přál typickou zabijačku¹⁹. Přání bylo zadáno do databáze, našlo si svého dárce i realizátora a zabijačka se opravdu uskutečnila. U jednoho dne to však neskončilo. Od té doby se zabijačka pořádá každý rok a jde už o jakousi tradici. Ježíškova vnučata nejméně na jeden den v roce změnila mnoha lidem život. Lidé se každoročně mají na co těšit, stráví čas spolu, každý přiloží ruku k dílu a ve výsledku se všichni výborně baví, nasytí a věřím, že jsou za projekt, který jim toto umožnil, velmi vděční.

Z rozhovoru²⁰ se zaměstnankyní Domova Na Zámku v Lysé nad Labem jsem se dozvěděla, že loňské dárky byly všechny hmotné. Jelikož byly velmi omezené možnosti, věřím, že by bylo těžké slibovat zážitek s dobou neurčitou. Proto jsou v domově největším hitem sluchátka, rádia, potažmo jiná elektronika, jako třeba tablety. Senioři chtějí být v dnešní době v kontaktu se svou rodinou a doba je nepřejícná a v určité době nebyla jiná možnost, než odpolední videohovor přes Skype nebo jinou aplikaci.

2.6. Když se přání nepodaří vyplnit

I taková situace může nastat. Při tom množství přání, která jsou během pár dní rozebrána, se jich mnoho vrátí zpět, aby si našlo svého ‚majitele‘, své vnuče. Při registraci přání obdrží

---

¹⁹ Ježíškova vnučata. *Reportáž Radiožurnálu* [online]. Tomáš Černý, 2019 [cit. 2021-02-04]. Dostupné z:

²⁰ Rozhovor, otázka: ‚Jaká jsou nejčastější přání? Jsou hmotné, nebo zážitky?‘, str. 55

každý dárce email o úspěšném zamluvení přání a informaci o tom, že ho v nejbližší době bude kontaktovat sociální pracovník z domova, ze kterého senior pochází. Může se však stát hned několik událostí, kvůli kterým se přání vyplnit nepodaří.

Může se stát, že se email z domova ztratí a dárce ho neobjeví včas. V každém případě by měl dárce email očekávat a vyvinou snahu o to email objevit co nejdříve. Také se může stát, že dárce na zaregistrování přání v každodenním shonu zapomene a přání se vrátí zpět na webové stránky. Tomu, že by si přání zaregistroval jen tak ‚pro zábavu‘ moc nevěřím, ale je možné, že se to v minulosti stalo také.

Přestože se přání občas nepodaří splnit do Vánoc, věřím, že si své Ježíškovo vnouče i přesto najde a že se senior může ze splněného přání těšit.

2.7. Pozitivní reakce seniora není vždy samozřejmostí

Osobní setkání bývají často velmi emotivní. Tím spíš, když senior rodinu má, ale přijde ho obdarovat naprosto cizí osoba. Tyto činy obdivuji a věřím v to, že seniory ve většině případech pozitivně ovlivňují. Myslí na ono příjemné setkání i v budoucnu a vnese jim radost do života.

Mohlo by se zdát, že osobní setkání bývají vždy pohádková a plná pozitivních reakcí. Není tomu ale tak. Měla jsem možnost se zeptat přímo sociálních pracovníků v Domově Na Zámku, jak taková shledání probíhají. Ve většině případů jsou reakce pozitivní a radostná. Jsou tu ale bohužel i ty méně příjemné. Senioři mohou být s přibývajícím věkem mrzutí, ztrácí pozitivní nadhled a občas jsou jejich reakce nepřiměřené. Reakce mohou být nevděčné, kdy senioři očekávali zřejmě mnohem více, než dostali. V tuto chvíli nejspíše nepřemýšlejí, jaká reakce se ‚hodí‘, ale jsou spontánní a bohužel i nepříjemní. Takových případů je věřím, že málo, a převládají ty radostné.

2.8. IV. Ročník v době pandemie COVID-19

Loňský 4. ročník nesl stále stejná pravidla pro splnění přání, avšak byl něčím jiný. Výrazně ho ovlivnila celosvětová pandemie COVID-19, která je pro skupinu seniorů nejnebezpečnější. Neumím si představit, jak těžkou práci museli odvést zaměstnanci domovů, kterou stále odvádí. Stojím si za tím, že projekt má v největší míře pozitivní dopad na seniory, kteří se na vánoční čas mohou opět, díky svým Ježíškovým vnoučatům, těšit.

3. Praxe a vlastní zkušenosti z domova seniorů v Lysé nad Labem

Ve druhém ročníku bakalářského studia přišla jako povinný předmět praxe, kterou jsme si mohli zařídit sami a přizpůsobit tak svému času, a i místu bydliště. To pro mě bylo velkou výhodou, jelikož jsem ze Středočeského kraje a do Pardubic to mám přes 80 km vlakem. Když jsem přemýšlela, kam na praxi, hned mě napadl domov pro seniory u nás ve městě, přesněji Domov Na Zámku, Lysá nad Labem. Věděla jsem, že tuto zkušenost mohu využít jak do teoretické části své bakalářské práce, tak pro můj případný výzkum ohledně tématu Ježíškových vnoučat.

Praxe probíhala v létě 2020, kdy byla koronavirová situace zrovna v útlumu a opatření nebyla tak omezující. Rouška a důkladná hygiena v domově byla však samozřejmost. Mé dny praxe naplňovala kancelářská práce, ale z té největší části hlavně být seniorům na chvíli přítelem, vrbou a posluchačem. Poznala jsem několik lidských příběhů, jak veselé, tak těžké osudy. Lidí, kteří jsou sami a nikoho nemají. Co nechtějí komunikovat, nebo se za roky pobytu ještě nespřátelili s nikým z ostatních obyvatel. Našli se lidé, kteří byli v domově neradi a byli neustále s něčím nespokojení. Hlavně jsem ale poznala takové, kteří jsou v domově rádi. Mají na svých pokojích přátele, se kterými tráví slunečné dny venku a dny, kdy je oškливо, sedí na pokojích a užívají si luštění křížovek, čtení detektivek, nebo popíjení kávy.

Když jsem do domova měla jít poprvé, nedělala jsem si iluze, že jsou všichni klienti vždy spokojení. Nemyslím si, že by nespokojenost plynula ze špatného fungování personálu, či z nekvalitních služeb a nepohodlí. Myslím, že hodně závisí na lidské nátuře a celkově psychické situaci. Existuje mnoho faktorů, které tyto skutečnosti ovlivňují. Jak jsem již zmiňovala, zda lidé mají rodinu, která je pravidelně navštěvuje, nebo zda žádnou rodinu nemají. V tomto případě je možná horší, když lidé rodinu mají, ale ta o ně nejeví zájem. Dny jsou v domově dlouhé a pokud jsou lidé na pokojích sami, mají až příliš času na přemýšlení. Setkala jsem se s lidmi, kteří byli sami na pokoji a velmi si to pochvalovali. Někdo hold není na to, sdílet pokoj

s někým dalším. S někým, koho nezná. Na druhou stranu z lidí, kteří společně bydlí v jednom pokoji, se mohou stát přátelé a pobyt v domově je pak jistě o moc jednodušší. Najednou najdou společnou řeč, zimní dny stráví nad čajem a křížovkami a ty slunečné vyplní procházkou po zámecké zahradě nebo posezením na lavičce obklopení zelení a místními zámeckými kočičkami.

Potkala jsem lidi veselé, kteří měli radosti na rozdávání. Pohled na rozesmáté a šťastné babičky a dědečky byl ten nejkrásnější. Vždy mě takový pohled zahřál u srdce. Sama jsem se přesvědčila, že jsou spokojení, a že zaměstnanci odvádí dobrou práci a dělají jen to nejlepší, co je v jejich silách.

Lyský Domov Na Zámku už nějakou řádku let pořádá vánoční akci ‚Strom splněných přání‘. Jedná se o akci, kdy zaměstnanci domova sepíší seznam, co by si klienti přáli a ten se následně zveřejní na stránky domova a města. Lidé si mohou přání vybrat a to splnit. Funguje to prakticky stejně jako projekt ‚Ježíškova vnučata‘, akorát v mnohonásobně menším měřítku.

Má praxe pokračovala i v letošním roce, tedy na jaře 2021. Letos má praxe zahrnovala hlavně administrativu, ale s klienty domova jsem přišla do kontaktu také. Když jsem před pár dny potkala na cestě jednu z babiček, se kterou jsem trávila hodně času loňský rok na výletech i povídáním si v domově, pozdravila jsem ji a z pouhého pozdravu a z otázky ‚Jak se dneska máte?‘ byla téměř hodina povídání si na lavičce. Bylo velmi příjemné dozvědět se nové věci a krásně se mi poslouchaly příběhy o jejich opravdových vnučatech, nejen těch Ježíškových.

II. Praktická část

4. Hypotézy

Následující hypotézy jsem sestavovala podle vlastních předpokladů a očekávání. Jedná se o hypotézy, které korespondují jak s dotazníkem, tak s rozhovory se seniory. Jednou z dotazníkových otázek je otázka č. 4, kde jsem se ptala, zda lidé projekt Ježíškova vnučata znají. Další 3 otázky korespondují s rozhovory seniorů se týkají hlavně toho, jak je projekt ovlivnil, jak projekt celkově vnímají a zda upřednostňují osobní předání a společně strávený čas s člověkem, který je obdaroval.

Hypotézy jsem podle výsledků z praktické části práce buď přijala (verifikovala), nebo zamítla (falzifikovala).

Hypotézy:

H1: *Lidé v roce 2021 znají projekt více, než v roce 2019.*

Jako první mě zajímal vývoj odpovědí během 2 let a to, za se projekt dostal do většího povědomí společnosti, nebo ne.

H2: *Seniory projekt pozitivně ovlivňuje.*

Tato hypotéza byla velmi důležitou pro můj výzkum. Měla své úsudky, kdy jsem byla přesvědčená o tom, že projekt působí na seniory pozitivně. Proto bylo důležitým jak pro mě samotnou, tak pro výzkum, si tuto otázku nechat ověřit a nechat zodpovědět.

H3: *Senioři vnímají projekt spíše pozitivně než negativně.*

V této hypotéze, na rozdíl od H2 se zaměřuji na to, jak sami senioři projekt vnímají.

H4: *Senioři upřednostňují osobní předání před odesláním poštou.*

Tuto otázku jsem seniorům pokládala taktéž v rozhovorech, kdy jsem chtěla vědět, jakou formu předání dárku upřednostňují. Mým cílem bylo dozvědět se, zda stojí o sociální kontakt a o to, poznat nového člověka, nebo jim stačí, když je jejich přání splněno a o žádné nové vztahy nemají zájem.

4.1 Interpretace výsledků hypotéz:

H1: *Lidé v roce 2021 znají projekt více, než v roce 2019.*

Výsledek: Zamítnuto

H2: *Seniory projekt pozitivně ovlivňuje.*

Výsledek: *Potvrzeno*

H3: *Senioři vnímají projekt spíše pozitivně než negativně.*

Výsledek: Potvrzeno

H4: *Senioři upřednostňují osobní předání před odesláním poštou.*

Výsledek: Potvrzeno

H1: První hypotézu jsem po vyhodnocení zamítla. V tomto případě jsem porovnála své dva výzkumy, a to z roku 2019 a z roku 2021. V roce 2019 na otázku, zda lidé projekt znají, odpovědělo 31 lidí z 50, tedy 62 %. V roce 2021 na stejnou otázku odpovědělo kladně 43 respondentů z 83, tzn. 51,81 %. Rozdíl je ale také v počtu respondentů v obou výzkumech, proto mohou být výsledky zkreslené.

H2: Jsem ráda, že tuto hypotézu mohu potvrdit. Z rozhovorů, které jsem provedla je patrné, že na lidi má pozitivní dopad. Ať už z těchto rozhovorů se seniory, nebo v rozhovoru se zaměstnankyní domova jsem vycítila, že má tento projekt pozitivní vliv. Samozřejmě, že nic není stoprocentní, a ani pozitivní ohlasy nejsou. Ty většinové a pozitivní ale naštěstí převládají.

H3: Já osobně jsem se setkala pouze s jednou negativní zkušeností, která je zachycena přímo v rozhovoru č. 2 s klientkou domova v Lysé. Své přání jí sice bylo splněno, ale když po nějaké době paní, která jí obdarovala, napsala dopis, už jí neodpověděla. Proto je tato negativní emoce o něco silnější, než radost z dárku a převládají tak negativní pocity. Všechny ostatní reakce, se kterými jsem se setkala, byly ale pozitivní, jak od klientů, tak od zaměstnanců a osob, kteří se s projektem každoročně velmi blízce setkávají.

H4: U této hypotézy jsem tento výsledek očekávala. Očekávala jsem to, že se lidé budou chtít setkávat, navazovat kontakty a že budou chtít vědět, kdo jim přání splnil. Stejně tak odpovídali i senioři v rozhovorech a tím se hypotéza potvrdila.

5 Výzkumný projekt

5.1. Cíle práce

Mým prvním cílem mé práce je zjistit, zda projekt ovlivňuje senior v domovech důchodců. Pokud ano, jestli je ovlivnění pozitivní, nebo negativní. Projektu se i já sama každoročně účastním jakoukoli formou. Ať už se jedná o finanční sbírku na určitou věc, nebo koupí fyzického dárku a následné odeslání do domova seniorů. Můj skutek pak zahřeje na srdci nejednoho člověka. Pokud by se někdo další na základě mého dotazníku rozhodl stát se Ježíškovým vnoučetem, splnilo by to účel (a rozzářil úsměv) hned několikrát. Poprvé, kdy by to snad udělalo velkou radost té nejdůležitější osobě, a tou je senior, který byl obdarovaný. Každý takový skutek může mít pozitivní dopad na jejich další bytí v domově. Potěšilo by to bezpochyby také mě, protože má práce měla smysl. Jako další by radost měl bezpochyby i dotyčný, který daroval, a který by byl zaplaven pocitem štěstí při vědomí, že udělal radost někomu dalšímu. No a samozřejmě by byli zcela jistě potěšeni i zakladatelé celého projektu a štěstí by pocítili i pečovatelé v domově seniorů, kteří následně dárek předávají.

Dalším mým cílem je zjistit, jak se odpovědi z dotazníku mění v čase. V komentářích pod tabulkami budu porovnávat pár vybraných otázek z dotazníku z roku 2019 a z dotazníku, který jsem vytvořila letos, tzn. 2021. Projekt se od roku 2019 ještě více rozrostl, a tak doufám, že respondentů, kteří se projektu účastnili, bude víc, než v roce 2019 a že i informace o projektu budou více rozšířeny. Parametry a výsledná čísla dotazníků také porovnávám v praktické části práce v části *„Metodika výzkumu“*

Ve svém výzkumu jsem využila také možnost rozhovoru (str. 44-48), který byl díky situaci s COVID-19 komplikovanější, ale nakonec proběhl. Proběhl osobně, v Domově Na Zámku, kde jsem vykonávala praxi za dodržení hygienických podmínek. Rozhovor jsem uskutečnila se zaměstnankyní domova, která má každoročně na starost projekt Ježíškova vnoučata a byla tedy ten pravý člověk, kterého jsem hledala. Hlavním cílem bylo zjistit, jak projektu funguje i z druhé strany co se týče např. administrativy a samotného předávání dárků, kterou jsem dosud nepoznala.

5.2. Metodika výzkumu

Odpovědi jsem získávala pomocí online dotazníku, který jsem zveřejnila na sociální síti Facebook a také jich pár odeslala e-mailem. Dotazník se mi jevil jako nejlepší způsob získání většího počtu odpovědí. Zejména v dnešní době, kdy jsou zavedena různá opatření a mění se každým dnem. Dotazník se skládal z 21 jednoduchých otázek a průměrná doba vyplňování mého dotazníku dosáhla 4 minuty a 36 vteřin.

Při počtu 83 respondentů byla celková návratnost dotazníku 60%. Již u těchto čísel je vidět rozdíl v porovnání s dotazníkem z roku 2019. V roce 2019 můj dotazník vyplnilo o 33 respondentů méně, tedy 50 a při počtu 17 otázek byla návratnost 64,6%. Letošní dotazník byl k vyplnění v době od 11. 2. 2021 – 10. 3. 2021. Byl tedy k vyplnění 28 dní, což je skoro 2x tolik, co první dotazník, který byl otevření odpovědím pouze 15 dní.

Dotazník jako takový se skládal z uzavřených, polouzavřených otázek, i otevřených otázek. Nenacházelo se v něm škálování. Dala jsem lidem na výběr z jasně daných možností (uzavřená otázka), z daných možností a možnosti vlastní odpovědi (polouzavřená otázka), nebo pouze jejich vlastní odpovědi (otevřená otázka). U otázek polouzavřených a otevřených jsem vypsalala pouze několik vybraných odpovědí, které jsou uvedeny níže v tabulkách. Jelikož se některé odpovědi skládaly pouze z vlastních odpovědí, seznam odpovědí by byl o mnoho delší.

5.3. Charakteristika výzkumného souboru

Jelikož jsem dotazník vytvářela v době covidu, nejjednodušší formou, jak dotazník dostat mezi lidi, bylo online prostředí a sociální síť. Proto jsem použila sociální síť Facebook k jeho šíření. Respondenty jsem tak nevybírala konkrétně já, ale kdo chtěl, ten dotazník vyplnil, protože byl volně k vyplnění na mém profilu Facebooku.

Během 28 dnů probíhal kvantitativní výzkum formou dotazníku. Výsledky jsem statisticky vyhodnotila, získala tak procentuální výsledky a v otevřených otázkách otevřené

odpovědi.

Věk respondentů nebyl podmíněn, protože se projektu, o kterém dotazník byl, může účastnit člověk téměř jakékoli věkové kategorie. Dotazník tedy mohl vyplnit kdokoli z mých ‚přátel‘ na Facebooku. Věk respondentů byl mezi 12 a 53 lety.

Dotazník také mohli vyplnit jak muži, tak ženy. Ve výsledku dotazník vyplnilo 72 žen a 11 mužů, z čehož usuzuji, že se ženy o toto téma více zajímají. Možná to může být také ukazatelem, že ženy tráví víc času prohlížením sociálních sítí, nebo jim nevádí vyplňovat dotazníky a strávit tím tak svůj čas. Dokážu si představit, že mnoho mužů bere vyplnění dotazníku, který není zrovna tím pravým tématem pro ně, má 21 odpovědí a nutnost na některé otázky odpovědět vlastními slovy, a ne pouhým zaškrtnutím, jako ztrátu času. Co se týče rozhovoru (str. 51-57), tázanou byla zaměstnankyně Domova Na Zámku v Lysé nad Labem, jejíž odpovědi jsem pojala jako anonymní.

5.4. Výsledky dotazníku z roku 2021 a srovnání s dotazníkem z r. 2019

Téma: Projekt 'Ježíškova vnoučata' a jeho ovlivňování seniorů

1) Kolik je Vám let?

Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Počet v %
12 – 18 let	21	25,3%
19 – 25 let	49	59,03%
26 – 35 let	8	9,64%
36 – 45 let	2	2,41%
46 a více let	3	3,61%

Celkem	83	100%
---------------	-----------	-------------

Komentář: Nejvíce respondentů je ve věku mém a mých vrstevníků. Z toho usuzuji, že se velké procento z nich skládalo z mých spolužáků, ze spolužáků ze střední školy a ze známých, se kterými trávím volný čas.

2) Jaké je Vaše pohlaví?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Počet v %
Muž	11	13,25%
Žena	72	86,75%
Celkem	83	100%

Komentář: Jak jsem předpokládala, většina respondentů bylo ženského pohlaví. V porovnání s počtem respondentů z roku 2019, dotazník vyplnilo 37 žen a 13 mužů.

3) Jaká je Vaše pozice?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Počet v %
Student SŠ	29	34,94%
Student VŠ	27	32,53%
Zaměstnaný na HP	16	19,28%
OSVČ	7	8,43%
Nezaměstnaný	4	4,82%

Celkem	83	100%
---------------	-----------	-------------

Komentář: Stejně tak jako u pohlaví a věku, i zde jsem čekala podobné výsledky. Mí vrstevníci z vysoké a střední školy a část rodiny (zaměstnaní na HPP, OSVČ) tvoří velkou většinu respondentů.

4) Znáte projekt Ježíškova vnučata?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí a podle toho se mu zobrazily další otázky [**Ano** → otázka č. 6, **Ne** → otázka č. 5].

Odpověď	Počet	Počet v %
Ano	43	51,81%
Ne	40	48,19%
Celkem	83	100%

Komentář: V letošním dotazníku se respondenti rozdělili do dvou téměř stejně velkých táborů, a to do jednoho, který o projektu už někdy slyšel nebo se do něho dokonce zapojil, a do druhého, který se s projektem setkává poprvé. V porovnání s dotazníkem z roku 2019 jsou statistiky o něco horší, jelikož v prvním dotazníku odpovídalo celkem 50 respondentů, kdy 31 lidí projekt znalo a 19 o něm nikdy neslyšelo.

5) Chcete se o projektu dozvědět víc?

Tato otázka se zobrazila pouze těm, kteří v dotazníku odpověděli, že projekt neznají, tj. 40 respondentů. Ostatní, kteří projekt znali, pokračovali na otázku č. 6 Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí a podle toho se mu zobrazily další otázky [**Ano** → otázka č. 6, **Ne** → konec dotazníku].

Odpověď	Počet	Počet v %
Ano, chtěl/a bych	34	85%

Ne, nemám zájem	6	15%
Celkem	40	100%

Komentář: Touto otázkou pro ty, kteří odpověděli, že nemají zájem se o projektu dozvědět více, dotazník skončil.

6) Myslíte si, že projekt seniory nějak ovlivňuje? Jak?

Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

<i>Odpověď</i>	Počet	Počet v %
Ano myslím, že ovlivňuje, a to pozitivně. Staří lidé jsou velmi empatičtí a mají potřebu svoje pocity sdílet se všemi kolem. Rádi hovoří i o maličkostech. Pokud jim někdo plní drobná přání, určitě je to pozitivně naladí a mají krásné a šťastné vzpomínky, které mohou sdílet a na které vzpomínat.	1	1,3%
Vyplňuje prázdno, které senioři pocítují.	1	1,3%
Zatím si nejsem jistá, protože o tomto tématu tolik nevím.	1	1,3%
Tento projekt blíže neznám, ale podle informací ze zadání věřím, že jistě ano, a to pozitivně.	1	1,3%
Asi je ovlivňuje pozitivně, povětšinou jsou senioři v domovech osamělejší a pokud nemají žádné příbuzné, které by jim aspoň o Vánocích udělali radost, tak si myslím, že to dobrá cesta k tomu, jim aspoň kus zpříjemnit konec života	1	1,3%
Ostatní vlastní odpovědi	72	93,51%
Celkem	77	100%

Komentář: Tato otázka byla jednou ze zásadních v mé práci. Zajímalo mě, jak lidé/dárci vidí projekt a zda si myslí, že projekt seniory nějak ovlivňuje. Veškeré reakce, které jsem obdržela, byly pozitivní. Utvrdila jsem se v tom, že i lidé okolo mě jsou toho názoru, že projekt má smysl a že dopad na seniory je, troufnu si říct, pozitivní. Mají na co vzpomínat, splní se jim to, po čem někteří třeba dlouho toužili a v nejlepším případě najdou své ‚náhradní vnouče‘, se kterým může zase mít radost ze života stejně tak, jako jedna z klientek z Domova Na Zámku v Lysé nad Labem.²¹

7) Jste ochotný/á na Vánoce utratit své peníze a čas za obdarování cizího seniora?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí nebo napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Počet v %
Ano	43	55,84%
Čas ano, peníze ne	15	19,48%
Peníze ano, čas ne	12	15,58%
Ne	4	5,19%
Kdybych na to měl prostředky, určitě bych něco zakoupil a daného člověka i rád viděl	1	1,3%
Nejspíš ano	1	1,3%
Záleželo by na to, o jak finančně náročné přání by se jednalo	1	1,3%
Celkem	77	100%

²¹ Z rozhovoru se zaměstnankyní Domova Na Zámku, otázka č.6, str. 43-46

Komentář: Odpověď u této otázky nejspíš velmi záležela na tom, v jaké životní fázi se respondent nachází. Věřím, že jinak odpovídal žák základní školy a jinak člověk, který pracuje a sám si peníze vydělává. Zároveň mě mile překvapilo, že by někteří lidé raději věnovali svůj čas. Mnohdy je totiž pro některé osamělé seniory společně strávený čas daleko důležitější a příjemnější než hmotná věc. Když už lidé takto odpovídali, zajímalo by mě, zda někdy v nějakém zařízení, jako je např. domov pro seniory byli, nebo jestli pro ně tato odpověď jedním kliknutím v dotazníku končí. Sama vidím, že lidé v domově jsou vděční za každé slovo a jak někteří dokážou přirůst k srdci.

8) Účastnil/a jste se někdy tohoto projektu nebo se o účast zajímáte?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí a podle toho se mu zobrazily další otázky [Ano, účastnila → otázka č. 9, Ne, nikdy jsem se neúčastnil/a → otázka č. 12].

Odpověď	Počet	Počet v %
Ne, nikdy jsem se neúčastnil/a	64	83,12%
Ano, účastnila	13	16,88%
Celkem	77	100%

Komentář: V porovnání s výsledkem z minulého dotazníku z roku 2019 se tato statistika velmi zlepšila a překvapilo mě to, že si ani nejsem vědoma toho, že by se projektu lidé v mém okolí také účastnili. V roce 2019 se zúčastnil pouze 1 respondent ze 45. Letošní dotazník proto dopadl o hodně lépe a doufám, že kdybych průzkum dělala i další rok, čísla by byla zase o něco vyrovnanější.

9) Pokud jsme se se seniorem setkal/a, jak setkání probíhalo?

Tato otázka se zobrazila pouze těm, kteří v předchozí otázce odpověděli, že se projektu zúčastnili. Ostatní, kteří odpověděli, že se projektu neúčastnili, byli přesměrováni na otázku č.

12. Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Počet v %
Nesetkal	1	7,69%
Setkala jsem se s paní, která je na vozíčku, pohybuje jen hlavou a velmi špatně mluví. Bylo dojemné vidět, že díky vozíčku se po LETECH strávených v posteli, jen na svém pokoji, opět zapojuje do společnosti	1	7,69%
V domě seniorů jsem vypomáhala vícero starším lidem. Dalo by se to popsat jako menší shledání.	1	7,69%
Ostatní vlastní odpovědi	10	76,9%
Celkem	13	100%

Komentář: Tyto odpovědi mě vždy velmi těší. Těší mě to, že když se více lidí spojí, dokážou velké věci a to, co by si jedinec nemohl dovolit, jako např. zakoupit invalidní vozík, je najednou možné, a ještě udělá radost více lidem, kteří se vnoučaty stali.

10) Čím jste seniora obdaroval/a?

Tato otázka se zobrazila pouze těm, kteří v otázce č. 8 odpověděli, že se projektu zúčastnili.

Ostatní, kteří odpověděli, že se projektu neúčastnili, byli přesměrováni na otázku č. 12.

Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Počet v %
Tím, co si přál. Osušky, kosmetika, atp.	1	7,69%
Rádio	1	7,69%
Kosmetika	1	7,69%
Jedné babičce jsem koupila vlnu a jehlice, táta to pak dovezl	1	7,69%
Hlavně jídlo a knihy.	1	7,69%
Časem, popovídat si	1	7,69%
Ostatní vlastní odpovědi	7	53,83%
Celkem	13	100%

Komentář: Odpovědi zde byly velmi různorodé a lidí se individuálně podle jednotlivých přání. Objevovaly se zde jak hmotné věci, tak zážitky, nebo jen společně strávený čas, který je přitom pro osamělé lidi tak cenný. Jedná se ale také o praktické věci a o věci, které jsou potřebné pro každodenní život.

11) Udržujete s obdarovaným seniorem kontakt?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí.

Odpověď	Počet	Počet v %
Ne, neudržuji	11	84,62%
Ano, udržuji	2	15,38%

Celkem	13	100%
---------------	-----------	-------------

Komentář: První, co mě u těchto odpovědí napadlo, bylo, že je škoda, že se kontakt neudržel. Z rozhovoru se zaměstnankyní Domova Na Zámku²² ale vím, že ne vždy chtějí i senioři kontakt udržet a mnohdy k žádnému osobnímu kontaktu ani nedojde. Já sama z vlastní zkušenosti vím, že raději dárky odesílám poštou, i kvůli vzdálenosti, která mě od seniora občas dělí, tak od toho pocitu zavázání. Bojím se toho, že bych se zavázala k tomu, se seniorem vídat a kdybych ho nemohla navštěvovat tak často podle jeho představ, byl by z toho smutný a já také.

12) Kolik peněz jste ochotný/á za dárek pro seniora utratit?

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí nebo napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Počet v %
Do 100 Kč	8	10,39%
Do 250 Kč	29	37,66%
Do 500 Kč	22	28,57%
Do 1000 Kč	7	9,09%

Pokud v dárku vidím smysl, seženu jakoukoliv částku :-)	1	1,3%
---	---	------

²² Rozhovor se zaměstnankyní Domova Na Zámku, str. 43-47

0 Kč senioři mají velký důchod, někdo by měl spíš myslet na matky na rodičovské. Ta ve většině případů nedosahuje měsíčně ani 9000Kč, a to musí živit sebe a dítě důchodce pouze sebe!!!	1	1,3%
Celkem	77	100%

Komentář: U této otázky se mi líbí kontrast odpovědí. Respondenti mohli vybrat z jedné z odpovědí nebo napsat odpověď svou. Předposlední odpověď zní tak, že respondent cítí zápal pro věc, a přestože nemusí mít nejvyšší prostředky, řídí se evidentně podle hesla ‚Když chceš, tak to dokážeš‘ a tak smýšlel i při psaní odpovědi. Vynakládá iniciativu a dává si velké cíle, že je schopen sehnat téměř jakoukoliv částku, aby přání splnil. Hned pod těmito slovy se nachází další z odpovědí.

Odpověď záporná, říkájíc, že senioři si žádné finanční dary nezaslouží. Že mají vysoké důchody a žijí jen sebe? Anonymní osoba dle mého napsala silná slova. Dle mého senioři mají také výdaje. V projektu nejsou zapojeni pouze lidé v domovech pro seniory. Jsou zapojeni také ti, kteří platí nájmy v městských bytech. Ti, kteří se starají např. o nemocného člena rodiny. Ti, co žijí nějaké zvířátko, nebo měli těžké životní situace.

Nemyslím si, že by se měly vytvářet škatulky, kdo si co zaslouží, kdo má jaké finanční možnosti. Dle mého názoru do těchto odpovědí tato jedna zcela nepatří. Kdo se projektu zúčastnit chce, ten se zúčastní. Kdo chce pomoci matkám samoživitelkám, pomůže. Věřím v to a ani já sama nedělám rozdíly v tom, komu svými prostředky pomohu. Pokud jsem zajištěná já sama a má rodina, s radostí pomohu někomu, kdo takové štěstí nemá. Tato odpověď mě zarazila, překvapila, ale potvrzuje to, že jsme každý jiný a i na svět se díváme jinýma očima.

13) Považujete za vhodnější koupit dárek, nebo věnování svého času?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

Odpověď	Počet	Počet v %
Věnovat svůj čas	54	70,13%
Koupit dárek	18	23,38%
Oboje	2	2,6%
Koupit dárek a sám ho předat	1	1,3%
Koupila bych dárek, ze setkání bych měla stres	1	1,3%
Obojí. I když senioři v domovech ocení více ten čas s nimi strávený	1	1,3%
Celkem	77	100%

Komentář: *U této otázky si kladu stejnou otázku i já, a to, kolik lidí by opravdu šlo a svůj čas věnovalo. Možná bych byla překvapená, že lidé do domovů opravdu chodí, ale něco mi říká, že bych neměla být příliš optimistická. Přesto jsem ráda, že většina lidí v sobě našla alespoň na chvíli touhu věnovat opuštěnému seniorovy svůj čas nebo ještě lépe, koupit dárek, osobně ho předat a následně se seniorem strávit i volný čas.*

14) Pokud byste si měl/a vybrat z přání seniorů, jaké přání by to bylo?

Povinná otázka, respondent musel zvolit nejméně některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

Odpověď	Počet	Počet v %
Výlet	43	55,84%
Kniha, předplatné časopisu	40	51,95%

Maličkosti (ponožky, křížovky, atp.)	37	48,05%
Zařídít setkání se známou osobností	9	11,69%
Adrenalinový zážitek	8	10,39%
Domácí spotřebiče	3	3,9%
Elektronika	1	1,3%
Z tohoto se moc vybrat nedá. Každý má jiné potřeby. Jednomu stačí maličkost, jiný by si chtěl vyzkoušet různé zážitky. Pokud bych měla vybrat přání, které mu splním, tak to bude to jeho, a ne co pro něj chci já.	1	1,3%
Celkem	142	100%

Komentář: Odpovědi u této otázky byly mnou předepsané, ale respondenti mohli napsat i svůj názor. Většina jich zaškrtnla několik odpovědí, za což jsem ráda. Jedna odpověď, (poslední z tabulky) kterou jeden z respondentů napsal, vypovídá o tom, že o projektu zatím bohužel moc informací nemá. Hlavní cíl této otázky byl zjistit, jaké přání by si přibližně darující vybral, jaký typ přání by hledal atp.

15) Preferujete osobní setkání nebo doručení dárku seniorovi poštou a proč?

Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Počet v %
Osobní	48	62,34%

V téhle době určitě poštou, jinak osobně	1	1,3%
Pokud by senior bydlel poblíž, tak raději osobní setkání (je to příjemnější a osobitější)	1	1,3%
Ostatní vlastní odpovědi	27	35,06%
Celkem	77	100%

Komentář: Mám tendence odpovědi srovnávat se svým názorem, což se snažím nedělat a být nestranná. Jak jsem již psala výše, oba způsoby splnění přání mají (str. 16,17) své pro a proti. Je také pravda, že to, co je pro a proti pro mě, nemusí být pro ostatní. Proto jsem ráda, že většina lidí se u této otázky rozhodlo, že by seniora nejraději překvapila osobně.

16) Vnímáte to, že senioři v domovech často pociťují samotu?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

<i>Odpověď</i>	Počet	Počet v %
Ano	67	87,01%

Ne	7	9,09%
Nemám zkušenost, ale věřím že samotou pocít'ují	1	1,3%
Nesoustředím se na to každý den, ale pokud je to téma rozhovoru, či je to někde ve zprávách, tak ano	1	1,3%
Nemám osobní zkušenost, ale asi ano.	1	1,3%
Celkem	77	100%

***Komentář:** Jsem ráda, že tuto skutečnosti vidí i lidé okolo mě. Myslím si, že je dobře, že se o této ‚problematice‘ začalo i díky tomuto projektu více mluvit. Alespoň to osobně vnímám jako věc posledních let.*

17) Jak si myslíte, že projekt senioři vnímají?

Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

<i>Odpověď</i>	Počet	Počet v %
Pozitivně	11	14,29%
Dobře	2	2,6%
Nevím	2	2,6%
Asi jak kdo. Někdo o to nemusí stát, někoho to může potěšit	1	1,3%
Myslím, že jim to určitě pozvedne náladu mají pocit, že tu nejsou sami	1	1,3%
Senioři projekt vnímají jako že nejsou na tom světě sami. Nebo jak to říct, někdo si na ně vzpomněl. Věnoval svůj čas a peníze, aby jim udělal radost.	1	1,3%
Ostatní vlastní odpovědi	59	76,62%

Celkem	77	100%
---------------	-----------	-------------

Komentář: Zde jsem se setkala s téměř 100 % pozitivními reakcemi a za to jsem velmi vděčná. Jsem šťastná za to, že vím, že je i spoustu dalších lidí, kteří vidí, že tento projekt má smysl a třeba se ho i v budoucnu zúčastní.

18) Myslíte si, že jsou reakce seniorů vždy pozitivní?

Povinná otázka, respondent musel zvolit alespoň některou z nabízených odpovědí nebo dopsat nějakou vlastní.

<i>Odpověď</i>	Počet	Počet v %
Ne, nemusí být vždy pozitivní	56	72,73%
Ano, je pozitivní	16	20,78%
Může být a nemusí. Pokud dostane člověk aspoň něco málo z toho, co má rád, tak jistě bude pozitivní. Může se však stát, že se ne trefíte člověku do vkusu a s pletete se a reakce může být záporná	1	1,3%
Pokud jde o dárek, který si přáli, tak snad pozitivní	1	1,3%
Asi být pozitivní vždy nemusí, ale věřím, že většinu to snad vždy potěší.	1	1,3%
Ostatní vlastní odpovědi	2	2,6%

Celkem	77	100%
---------------	-----------	-------------

Komentář: Líbí se mi optimismus 16 lidí, kteří jednoznačně odpověděli, že ano. Sama ale vím, že tomu tak vždy nemusí být. Z rozhovoru (str. 44-48) jsem se dozvěděla, že senioři mohou i zapomenout, že si něco přáli, proto samotná reakce může být velmi rozpačitá, nebo si senior rozmyslí, že dárek už nechce. Reakce mohou být různé, ve většině případů pozitivní, není to však pravidlem.

19) Jak projekt vnímáte vy?

Povinná otázka, respondent musel napsat odpověď vlastními slovy.

<i>Odpověď</i>	Počet	Počet v %
Příležitost udělat radost někomu, kdo to potřebuje víc, než členové rodiny	1	1,3%
Je to dobrý nápad. Senioři si určitě zaslouží naši pozornost a uznání a maličkostmi se to někdy vyjádří nejlépe	1	1,3%
Myslím, že si někdy neuvědomujeme, že se senioři cítí často osaměle a že jim kolikrát udělá radost i pouhý rozhovor nebo maličký dárek	1	1,3%
Děkuju, že jsi mi o něm řekla a na Vánoce 2021 se zapojím.	1	1,3%
Nezúčastnila bych se ho, a je zbytečný. Je potřeba zaměřit se na jinou skupinu lidí	1	1,3%
Ostatní vlastní odpovědi	72	93,51%
Celkem	77	100%

Komentář: U této otázky se krásně projevuje jedna lidská vlastnost. Přestože 76 odpovědí bylo kladných, přibližně takových, jaké bych si jakožto velká obdivovatelka projektu představovala, objevila se zde jedna odpověď, která mě pokaždé, když si na ni vzpomenu, zabolí. Celkem 76 kladných, milých odpovědí a jedna jediná mi celý dojem z této otázky dokáže zkazit. Upínám se pouze na tu záporou a říkám si, proč někdo napsal o tomto projektu, který rozveselil desetitisíce lidských životů napíše, že je zbytečný. Jelikož jsem tento dotazník rozesílala mezi mé přátele, známé, ale byl přístupný i lidem, kteří se proklikli na můj Facebookový profil, o to víc mě zajímá, kdo takovou odpověď odeslal. Možná bych chtěla jen znát pohled dotyčného, proč je projekt podle něho zbytečný. Myslím si ale, že to napsal někdo, kdo je projektem nepolibený, někdo, kdo žádný příběh Ježíškových vnoučat nečetl. Stejně tak, jako nemůže být každá reakce obdarovaného seniora kladná, ani kladný názor na celý projekt nemusí být samozřejmostí. Za tuto odpověď jsem ve výsledku ráda, protože mi nenásilně ukázal, že nic není stoprocentní. **20) Budete se účastnit letošního ročníku projektu?**

Povinná otázka, respondent musel zvolit jednu z nabízených odpovědí nebo napsat odpověď vlastními slovy.

Odpověď	Počet	Počet v %
Ne	28	36,36%
Ano	21	27,27%
Nevím	7	9,09%
Obdarovávám každý rok seniory z domova důchodců ve městě, ve kterém bydlím	1	1,3%
Nemohu, nemám prostředky a nějakou dobu ještě mít nebudu	1	1,3%
Ostatní vlastní odpovědi	19	24,68%

Celkem	77	100%
---------------	-----------	-------------

Komentář: *Jedním z cílů mých dotazníku bylo rozšířit povědomí o projektu a získat další Ježíškova vnoučata. Z odpovědí by se mohlo zdát, že minimálně jedno vnouče přibude.*

Jeden dárce, jeden osamocený senior, který bude mít o něco hezčí Vánoce. Stojí to za to.

21) Kdybyste měl/a možnost autorům projektu něco vzkázat, co by to bylo?

Povinná otázka, respondent mohl napsat odpověď vlastními slovy.

<i>Odpověď</i>	Počet	Počet v %
Fandím vám	2	2,6%
Myslím, že se jedná o důležitý projekt. Stále propojuje seniory s okolním světem a ukazuje jim stále světlé stránky dnešní doby.	1	1,3%
Že je tento projekt skvělý nápad a ať se snaží dostat ho do povědomí co nejvíce osob	1	1,3%
Je opravdu krásné, že na seniory v domovech myslíte. Často se tam cítí samotně, možná už ani žádnou rodinu nemají, a taková maličkost jim může udělat obrovskou radost, protože se budou cítit milovaní.	1	1,3%
Vytvořili jste skvělý projekt, který mnoha lidem udělá radost a vykouzlí jim úsměv na tváři.	1	1,3%
Ostatní vlastní odpovědi	71	92,21
Celkem	77	100%

Komentář: Přestože vím, že se tyto vzkazy k zakladatelům projektu nejspíše nikdy nedostanou, mě samotnou zajímalo, co by lidé vzkázali, kdyby mohli. Všechny odpovědi až do té poslední jsem přečetla a vybrala některé z nich. Všechny byly krásné, některé kratší, jiné delší, ale všechny až do jedné byly pozitivní a plné energie.

5.5. Rozhovory se seniory

5.5.1 Otázky v rozhovoru:

1. Co jste si v projektu přál/a?

- Na tuto otázku jsem se ptala, protože mě zajímalo, zda si lidé přejí spíše praktické věci, drobnosti, nebo zážitky.

2. Dárek Vám byl zaslán poštou nebo byl předán osobně?

- Tato otázka se týkala jedné z hypotéz, kdy mě zajímalo, zda lidé dárky dostávají poštou nebo osobně a následně jsem se ptala, který ze způsobů předání by se jim líbil více.

3. Pokud poštou, byl/a byste raději, aby Vám byl dárek předán osobně a proč?

- Zde mě zajímalo, zda senioři stojí o kontakt s cizími lidmi. Zda chtějí navazovat nové vztahy a jestli jim socializace nějakým způsobem chybí.

4. Účastníte se projektu každý rok?

- U této otázky mi šlo o to se dozvědět, zda se senioři v projektu nějakým způsobem již pohybují, zda s tím mají více zkušeností, než kdyby se ho účastnili letos ve ztížených podmínkách poprvé.

5. Co si o projektu myslíte? Ovlivnil Vás projekt nějak?

- Klíčová otázka, zda projekt seniory nějak ovlivnil. Poté, co jsem si je vyslechla s tím, jaká různá přání měli a co se jim vyplnilo, jsem chtěla vědět, jestli na projekt vzpomínají v dobrém a zda je projekt celkově ovlivnil, ať už pozitivním směrem, nebo tím negativním.

6. *Jaké Vaše přání bude letos?*

- Jako poslední otázku jsem si připravila tu, co si budou přát letos. Zajímalo mě, jestli už nad tím přemýšlí a pokud ano, jestli je jejich další přání podobného typu jako ta předešlá, nebo ze zcela odlišného odvětví.

5.5.2 Charakteristika respondentů

Respondenti jsou klienty Domova Na Zámku v Lysé nad Labem. Jsou to lidé, kteří buď nikoho nemají, nebo je nikdo z rodiny nenavštěvuje. Primárně pro takové lidi je právě projekt určený. Lidé, se kterými jsem rozhovor dělala měli různé indispozice, proto využívali pomůcky jako např. naslouchátka a invalidní vozíky.

5.5.3 Sběr dat

Projekt znám víceméně pouze ze strany mé, jakožto člověka, který obdarovává. S reakcemi na dárky jsem se také setkala, ale většinou jen online formou, kdy jsem si různé rozhovory nebo zpětné vazby od seniorů přečetla na sociálních sítích nebo webových stránkách. Pár příběhů jsem si přečetl také v knize *„Příběhy Ježíškových vnoučat“*, ale nikdy jsem neslyšela ohlasy na projekt přímo od obdarovaných. Proto jsem se vydala zpět do Domova Na Zámku v Lysé nad Labem, kde jsem provedla pár rozhovorů s lidmi, kteří byli do projektu zapojeni.

Jelikož jsem na zámku byla na praxi, bez problému mi bylo umožněno se s lidmi opět setkat a krátce si s nimi promluvit o projektu. Sociální pracovnice mi vytipovala pár lidí, kteří mi pak na mé dotazy odpověděli. Podařilo se mi nakonec uskutečnit 4 rozhovory s lidmi, kteří již delší dobu žijí v domově. Přestavovala jsem si, že rozhovory budou o něco delší a rozsáhlejší, ale jsem ráda za všechny odpovědi, a hlavně čas se seniory, který mi byl poskytnut.

5.5.4 Respondenti

Rozhovor jsem se snažila vést tak, aby uvolněný a příjemný oběma stranám. Předem jsem se seniorů vždy zeptala, zda jim nebude vadit, že si ho nahraji, aby se mi pak doma odpovědi lépe zpracovávaly. Nikdo s tím neměl naštěstí problém a všichni byli moc milí. Na mé dotazy odpovídali většinou velmi jednoduše a stručně. Z některých lidí jsem měla pocit, že si nejsou odpověďmi jistí, nebo že se bojí, že řeknou něco špatně. Proto jsem se je snažila ujistovat o tom, že žádná odpověď není špatná, rozhovor je anonymní a slouží pouze k mému výzkumu. Rozhovor se odehrával v neformálním prostředí jejich pracovní dílny, kde se každé dopoledne schází většinou ti samí lidé a tvoří nejrůznější kreativní činnosti. Prostředí bylo přirozené, atmosféra byla uvolněná a vše bylo, alespoň z mého pohledu, příjemné a přátelské.

5.5.5 Překážky při rozhovoru

Jelikož ne každý respondent byl schopný mi na mé otázky odpovědět, nechtěla jsem příliš tlačit na pilu a nutit je do něčeho, na co odpovědět neuměli nebo nechtěli. Jednotlivé rozhovory se tak velmi odvíjely od zdravotního stavu každého klienta domova a od jejich komunikačních schopností. Někteří respondenti byli na vozíku, někteří měli problém sjednotit si myšlenky a najít pro mé otázky tu správnou odpověď.

Některé rozhovory byly rozsáhlejší, některé stručnější, přesto z nich bylo cítit a dozvěděla jsem se pro mě a můj výzkum důležité informace. U posledního rozhovoru jsem cítila, že není nač se ptát dál. Ukončila jsem ho proto předčasně jak kvůli respondentovi, tak kvůli sobě. Jeho odpověď mě odzbrojila, a přestože ani on sám neztrácí nadhled a smysl pro humor, bylo na něm vidět, že se jedná o citlivou záležitost. I přesto jsem krátký rozhovor chtěla zařadit do mé práce. Dát ho sem proto, protože ač jsou Ježíškova vnoučata skvělým projektem, ty pravé a nejdůležitější hodnoty nahradit ani darovat nelze.

5.5.6 Rozhovory se seniory

1. Rozhovor

Co jste si v projektu přála?

- Já jsem chtěla rádio, kapesní. Oni mi poslali 3, takže jedno používám, druhé mám ve skříni a třetí jsem dala mému muži. My jsme spolu 17 let, bydlíme tady spolu v domově. To třetí rádio bych někomu darovala, ale nevím komu. Jiný rok jsem dostala holící strojek, muž má taky jeden.

Tak to je od Vás moc hezké. Ten dárek, který si přát, Vás napadl samotnou? Nebo se Vás někdo zeptal?

- Napadlo mě to samotnou, nechtěla jsem, aby v pokoji bylo takové ticho. Můžu si ho zapnout kdykoliv a kdekoliv chci a poslouchám, co se mi líbí.

Dárek Vám poslali poštou, nebo přišli darující osobně?

- Dárek jsem si rozbalila na Vánoce pod stromečkem, takže jsem ho dostala poštou.

Byla byste radši, kdyby ho někdo přišel předat osobně?

- Ano, byla bych asi radši. Takhle pod stromečkem to mělo také své kouzlo, ale osobní předání je asi lepší. Mohli bychom si i popovídat, trochu se poznat a strávit spolu čas. To by bylo lepší. Ještě kdyby přišli třeba s dětmi nebo s pejskem, mám moc ráda pejsky a tady v domově jsou jen občas, s canisterapeuty, jinak do zámeckých zahrad pejsci bohužel nesmí.

Účastníte se projektu každý rok? Co byste si třeba přála letos?

- Ano. Já bych chtěla povlečení na postel, takže to si asi budu přát letos. Přes rok mám alespoň čas nad tím, co si budu přát, přemýšlet.

Co si o projektu myslíte? Ovlivnil Vás nějak?

- Jsem ráda, že takový projekt vznikl, splní se mi přání. Projekt mě těší, beru ho moc dobře. Ovlivnil mě určitě pozitivně.

2. Rozhovor

Co jste si na Vánoce přála?

- Na Vánoce jsem si přála hodinky, které jsem taky dostala a nosím je každý den.

Dárek jste našla také pod stromečkem, nebo Vám ho někdo přinesl osobně?

- Našla jsem ho pod stromečkem, takže asi poštou.

Zajímalo by mě, jestli víte něco víc o projektu? Máte pocit, že Vás projekt nějak ovlivnil?

- O projektu toho moc nevím, ale asi mě ovlivnil spíš negativně.

Pokud se můžu zeptat, proč negativně?

- No dárek jsem sice dostala, ale odepisovala jsem na dopis jedné paní, té, co mi poslala ty hodinky. Dostala jsem toho ještě víc, v balíčku byla i šála, od dětí jsem dostala namalované obrázky a tak. Napsala jsem jí ale dopis až po dvou měsících, na který už mi neodpověděla..

Mohlo se stát, že se dopis někde ztratil, nebo ho paní někam založila. Je každopádně hezké, že paní dárek splnila a zůstaly Vám alespoň vzpomínky.

- Je to tak, ale byla jsem z toho spíš smutná.

Máte letos vymyšlené, jaký dárek si budete přát?

- Ještě to vymyšlené nemám, ale budu slavit Vánoce tady v domově. Poslední 2 nebo 3 roky je už slavím tady, ale je nás tu naštěstí víc, Vánoce tady v domově dělají hezké a mám je s kým trávit.

3. Rozhovor

Zajímalo by mě, co jste si přála od Ježíškových vnoučat vy?

- Já jsem si přála řetízek se čtyřlístkem a ten jsem dostala, k tomu takovou gratulaci, nebo dopis. Řetízek je stříbrný, mám ho na pokoji, abych ho neztratila.

Dárek jste dostala osobně, nebo přišel poštou?

- Dárek jsem dostala poštou, na Vánoce. Takže jsem si ho rozbalila pod stromečkem.

Budete se účastnit letos znovu?

- No, asi ano, ale ještě nemám rozmyšlené, co si budu přát.

Co si celkově myslíte o tom projektu? Jak projekt vnímáte?

- Vnímám ho dobře, projekt lidem dělá radost.

Jak Vás projekt ovlivnil?

- No, tak trošku jo. Spíš mě ovlivnil pozitivně. Dostala jsem, co jsem si přála.

Rozhovor 4.

Co jste si v projektu přál?

- No, to už se mi vykouřilo z hlavy.

Tak já Vám trošku pomůžu, jo? Zasllechla jsem něco o kapele Evy a Vaška? A tanečníci?

- Ano, ti tu vlastně byli, to byla akce pro celý domov.

Co si budete přát letos? Máte to už vymyšlené?

- To já nevím, to je ještě ve hvězdách. Je to daleko. Víte, já všechno potřebné mám, mám toho všeho moc. Co bych chtěl, aby se mi probudili rodiče.

To kdyby šlo, to bych Vám splnila hned..

- Já vím, že to nejde..

5.5.7 Rozhovor se zaměstnankyní domova v Lysé nad Labem

Jelikož jsem díky praxi v Domově Na Zámku v Lysé nad Labem poznala zaměstnankyni domova, která má každoročně na starost administrativu celého dění projektu, neváhala jsem a požádala jí o rozhovor. Rozhovor proběhl ve velmi příjemném duchu a prostředí v zámecké dílně, kde mají senioři všechny možné kreativní potřeby a tráví zde volný čas.

Měla sem připravený seznam několika otázek, ale rozhovor probíhal tak nějak přirozeně, a proto byly víceméně všechny mé otázky zodpovězeny, aniž bych je musela pokládat.

Jaká je celková administrativa od zapsání přání od seniora až po předání samotného dárku?

Začíná to vždy v listopadu, kdy dostaneme informace od Českého rozhlasu. Oni nám dají všechny materiály k přihlašování. Dají nám formulář, na který máme jedinečné heslo, do kterého zapisujeme jméno klienta, věk klienta a přání. Piše se tam jen křestní jméno, aby to zůstalo anonymní. Ve chvíli, kdy dostaneme tuto výzvu od Českého rozhlasu, tak obejdeme klienty, o kterých víme, že jsou sami a žádný dárek by na Vánoce nedostali. Což je princip celé této akce. Postupně do online formuláře vepisujeme přání, pak je odešleme Českému rozhlasu a další kroky s uveřejněním přání jsou již na nich. Poté, co si někdo přání vybere a zarezervuje, si přání rozklikneme, darujícímu zatelefonujeme, zprostředkujeme kontakt a domluvíme se na předání.

Než se tedy obejdou všichni klienti a celý seznam se dá dohromady, je to časově hodně náročné, že?

Je to náročné, nejde to vzít nijak univerzálně. Každý klient je jedinečný a kolikrát ani neví, co by chtěli, takže občas musíme mít i nápady za ně, mít nějaký tip a oni řeknou, že se jim buď líbí, nebo ne. Občas se stane, že si něco přejí a postupem času si to rozmyslí a pak už o danou věc nestojí.

Tato odpověď krásně navazuje na mou další otázku, a tou je, zda jsou vždy pozitivní reakce seniorů? Pokud dostanou dárek, o který už nestojí, asi to není jednoduché ani pro darujícího, ani pro Vás, jako zprostředkovatele.

Ti darující dost často očekávají nějakou zpětnou vazbu. Dost často ale ta zpětná vazba není, protože ten obdarovaný je člověk, který nechce dát zpětnou vazbu. Také se nám stalo, že nám klient zemřel, pro kterého už dárce měl dárek. Pak jsem se s dárce domluvila, že se to přesměruje na někoho jiného. Vlastně jsme měli takový případ i letos. Také se stává, že si ten obdarovaný něco přeje, co si já zapíšu a když přijde na to předání, tak klient už to nepotřebuje.

Dává tyto emoce senior najevo?

Letos se zrovna stalo, že to dal najevo. Dárek jsem předala, ale on mi ho vrátil, že ho už nechce, takže jsem se s tím dárce domluvili, že ten dárek předáme někomu jinému. V tomto případě je to velmi těžká situace, jak pro mě, tak pro ty dárce. Naštěstí se ale jednalo o dárek, který přišel poštou, kdyby taková situace nastala u osobního předání, bylo by to asi mnohem nepříjemnější.

Když už jsme u těch negativních reakcí, je tu také jeden jev, který se často opakuje. Bohužel se najdou klienti, kteří toto berou jako samozřejmost. Kdybych je zapomněla oslovit, tak přijdou, kdy budou vnoučata a řeknou si, co všechno chtějí a člověk jim musí opět vysvětlovat, že to není o tom, aby měli bohaté Vánoce, ale že každý má nárok na jeden dárek.

Samotnou mě tyto reakce také mrzí, občas mají ti lidé dementi a nepamatují si, že si něco přáli, o to spíš, co to konkrétně bylo. Koordinátorka projektu ale dost často píše, že lidé musí chápat, že to někdy není možné. Všem dárce jsem psala, zda mají zájem o fotku. Pokud měli a klientovi to nevadilo, fotky jsme poslali. Pokud dárce fotku chtěl, ale klient si focení nepřál, vždy ctíme přání klienta. Jsou taky klienti, kteří si přejí se s darujícím sejít, ale na druhou stranu také to,

Je nějaké přání, které se Vám vrylo do paměti?

Ano, takové přání je, jeden náš klient tu měl loňský rok striptýz. Pán je moc hodný, proto striptýz nechtěl jen pro sebe, spíš chtěl, aby to vypadalo jako divadlo. Představoval si, že to bude nějaké představení. Nebylo to úplně představení, byly to dvě striptérky a přišla se na ně podívat půlka domova. Tady byl hezký paradox, že si rok předtím přál pozvat Evu a Vaška.

Takový hezká kontrast. Pak viděl, že si ženy z jiného domova přály striptéry, tak si přál to samé. Nakonec mu toto přání splnili nějací mladíci z Mělníka. Mohla jsem ho přesvědčit, že by potřeboval papuče, ale tohle bylo jednoduše jeho přání.

Již jsme tuto otázku trochu nakously, ale i přesto by mě zajímalo, jak tento projekt ovlivňuje seniory? Jestli je to ovlivňuje pozitivně nebo i negativně, jestli na projekt vzpomínají i přes rok?

Je tu jedna paní, která dostala od Ježíškova vnučete dárek a navázali spolu takový vztah, že jí to vnuče dělá opravdové vnuče. Jezdí za ní, navštěvují se, jsou v kontaktu, jednoduše se našli. Myslím si, že negativně to seniory nepoznamená, protože to jsou lidi, kteří by ten dárek nedostali. Pro některé to nejspíš žádný hlubší význam nemá, nedělají z toho velkou vědu, že dostali dárek. Jinak je to skvělá myšlenka, těch lidí, co jsou sami, je hodně a ty Vánoce jsou pro ně těžkým obdobím. Takový dárek, který dostanou, si myslím, že neublíží jejich psychickému stavu.

Jaká jsou nejčastější přání? Jsou hmotné, nebo zážitky?

Spíš hmotné, ty převažují. Letos ani loni snad žádný zážitek nebyl. Ten rok předtím zážitková přání byla a to např., že si paní přála podívat se do Posázaví, nebo měl pán přání podívat se do leteckého muzea, jiný pán byl zase letec a přál si proletět se letadlem. Přání se mu splnilo, loni měl to stejné přání, ale bohužel k němu už nedošlo, pán zemřel. Letos to tedy byly samá hmotná přání, hlavně rádia, nebo i encyklopedie. Jeden pán tu byl takový sběratel encyklopedií a vždy mi říkal už v únoru, až budou vnučata, abychom na něho nezapomněli. Detektivky, sluchátka k televizi, aby nerušili ostatní, elektronika pro spojení s rodinou, nebo dámy si přejí šperky.

Vy jste se sama projektu někdy účastnila?

Ano, účastnila jsem se rok předtím, než jsem tu začala pracovat. Jedno přání jsem splnila, sice už nevím přesně co, ale byly to nějaká sluchátka nebo nějaká elektronika. I tady na zámku máme další dvě akce, kam jsem se zapojovala, tak jsem kupovala nějakou kosmetiku. Od té doby, co jsem tady zaměstnaná, tak jsme se neúčastnila.

Chápu, ono asi stačí to celé organizovat, když je to časově velmi náročné. Celý projekt tedy vnímáte pozitivně? Když víte, co to všechno obnáší a co za tím stojí, kolik práce za tím je?

Já si myslím, že to má smysl hlavně pro udržení solidarity nebo altruismu ve společnosti. To je jedna věc. Když existují takové projekty, které v nás vzbouzí štědrost, tak to smysl rozhodně má. Když se podívám na naše seniory, řekla bych, že jim nic nechybí. Jen těm, kteří ty blízké nemají. Těm to ale žádný dárek ani zážitek nenahradí. Takže z hlediska našich klientů je to určitě pozitivní, a i z toho pohledu darujících to ten smysl má.

Zakončila jste to mottem celého projektu. ‚Má to smysl‘. Já Vám moc děkuji za rozhovor, dozvěděla jsem se, jak to celé probíhá i z druhé strany a jsem moc ráda, že jste si na mě našla čas.

Není zač, ráda jsem pomohla, i já děkuji za příjemný rozhovor.

6 Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala projektem Ježíškova vnučata, který se zaměřuje na seniory. Nejprve jsem přiblížila pojem stáří po teoretické části, kde jsem popsala charakteristiku stáří a změny, které při stárnutí probíhají. Seznam literatury obsahuje pouze použitou literaturu, jelikož protože o tématu práce zatím analytické a ani syntetické práce neexistují, protože se jedná o nové téma.

Následně jsem se věnovala projektu samotnému. Popsala jsem jeho vznik, kdo byli jeho zakladatelé, první úspěchy a činy. Podrobněji jsem shrnula, jak se stát Ježíškovým vnučetem a jak probíhá celá administrativa od chvíle, kdy senior přání sdělí, až do chvíle, kdy dárek obdrží. Jelikož je projekt v současné době velmi populární, je medializovaný na všech možných platformách, má také vypovídající výsledky. Mezitím, co přání první rok mizela pozvolna, ten loňský se během pár hodin rozebrala a poptávka po přáních začala převyšovat jejich nabídku.

V praktické části popisují své cíle práce, následnou metodologii sběru dat a informace o tom, jak sběr dat probíhal. Praktická část má více částí, ve kterých se nachází dotazník z letošního roku, tedy 2021, v porovnání s vybranými otázkami z roku 2019, kdy mě zajímal vývoj odpovědí v čase. Porovnání výsledků mě samotnou zajímalo, a i pro můj výzkum je to, řekla bych, další obohacení. Kromě dotazníku jsem také uskutečnila několik rozhovorů, a to se zaměstnankyní Domova Na Zámku a s několika seniory, kteří se do projektu již několikrát zapojili. Všichni mi v mém výzkumu velmi pomohli a díky jejich odpovědím jsem následně mohla dále pracovat s hypotézami.

Hlavním cílem této práce bylo tedy zjistit, jak projekt ovlivňuje životy seniorů v domovech pro seniory, což se mi v praktické části částečně podařilo. Jelikož byly rozhovory o něco ztížené komunikačními dovednostmi a celkovým rozpoštěním seniorů, nejsou rozhovory tak bohaté, jak bych čekala, nebo pro výzkum potřebovala. Jsou ale autentické a opravdové. Pro lepší interpretaci jsem si je také nahrávala na diktafon a následně si je přehrávala.

Vzpomínám si na slova zaměstnankyně domova v Lysé nad Labem. Rodinu ani blízké žádný takový projekt nenahradí. Ale může zpříjemnit a pozitivně ovlivnit životy. Zachovává určitou solidaritu a respekt ke stáří a k seniorům ve společnosti, což je nesporně důležité. Ostatně co vyplývá z celého dotazníku, jsou pro mě samé kladné pocity. Je třeba udržovat ve společnosti chuť dělat radost druhým. Věřila jsem v to, že když to tak mám nastavené já, že ani lidem nejsou

životy osamělých seniorů lhostejné. Což se i díky dotazníkům potvrdilo. Lidé tyto skutky dělají s dobrými úmysly a nic od toho zpětně neočekávají. Jednoduše si řekli, že rozdají radost, a to je podle mě to nejkouzelnější.

Z výsledků dotazníku mám velkou radost, protože možná jen na chvíli, ale přeci jen, donutil lidi se pozastavit nad myšlenkou, že někdy stačí málo (nemusí to být vždy o penězích) a radost mohou rozdávat i oni, byť to pro ně může být úplná maličkost. Pozastavit se nad tím, že i my můžeme jednou zůstat sami a budeme rádi za každé milé slovo a věnovaný čas někoho jiného.

Proto budu znovu opakovat heslo Ježíškových vnoučat – *Má to smysl!*

7 Zdroje

Literatura

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. Čtvrté, přepracované a rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0982-9.

LANGMEIER, J. a KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. 2. Grada, 2006. ISBN 978802471284-0.

PŘIBYL, Hugo. *Lidské potřeby ve stáří*. Praha: Maxdorf, [2015]. Jessenius. ISBN 978807345437-1.

SAK, Petr a Karolína KOLESÁROVÁ. *Sociologie stáří a seniorů*. Praha: Grada, 2012. Sociologie (Grada). ISBN 978-80-247-3850-5.

ŠTREJBAROVÁ, Olga a Martin ONDRÁČEK. *Příběhy Ježíškových vnoučat*. V Praze: Radioservis, 2019. ISBN 978-80-88286-05-9.

Webové zdroje

Informace. *Ježíškova vnoučata* [online]. Olga Štrejbarová, 2016 [cit. 2021-4-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/groups/1044208745700584/>

Ježíškova vnoučata [online]. [cit. 2021-4-25]. Dostupné z: <https://jeziskovavnoucata.rozhlas.cz/>

Ježíškova vnoučata. *Darujme.cz* [online]. Nadace VIA [cit. 2021-4-20]. Dostupné z: <https://www.darujme.cz/projekt/1203532#informace>

Ježíškova vnoučata. *Reportáže Radiožurnálu* [online]. Tomáš Černý, 2019 [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://radiozurnal>

Pravidelná setkání o neúspěších, *FuckUp Nights Prague* [online]. [cit. 2021-02-04]. Dostupné z: <https://www.fuckupnights.cz/>

